

Een inspirerende boodschap

DOOR EZRA TAFT BENSON van de Raad der Twaalfen

Wij houden ons bezig met het belangrijkste werk ter wereld — ja, het belangrijkste werk in het ganse heelal — de verlossing en de verhoging van de kinderen van onze hemelse Vader — onze broeders en zusters. Wij zijn de hoeders van de waarheid — de zaligmakende beginselen die, indien toegepast, de mens opbouwen, verlossen en verhogen. De Heer heeft ons het plan en de doeleinden in grote lijnen uiteengezet. Aan ons laat Hij grotendeels de uitwerking over. Op dit punt doen leiderschap en correlatie hun intreden; daarom ook zijn verschillende segmenten van het programma, zoals een wijze delegering van verantwoordelijkheden, in studie . . . Deze organisatie waarin wij werken, is van de Heer. Wij hebben te maken met vrijwilligers — kinderen van onze hemelse Vader, die Hij liefheeft, ondanks hun fouten en zwakheden. Wij dienen geen dwang of intimidatie te gebruiken in ons bestuur. Wij dienen — om ons doel te bereiken — de geest Gods zien te verkrijgen, als wij onze verantwoordelijkheden op een wijze manier willen delegeren.

INHOUD

„Tot de volmaking der heiligen . . .” Door president David O. McKay	155
Het oude land Egypte. Door Doyle L. Green	157
Egyptische papyri herontdekt. Door Jay M. Todd	160
De Presiderende Bisschop spreekt tot de jeugd over ontwikkeling. Door John H. Vandenberg	164
Zusters Hulpvereniging Kerkgeschiedenis met een vrouwelijk tintje. Door Kenneth W. Godfrey	166

Zondagsschool

Een lamp die aangestoken moet worden. Door Lynn F. Stoddard	169
---	-----

Voor de jeugd van de Kerk

OOV: Tien jaren, en meer, van groei in de OOV	172
Een gezinsaan gelegenheid. Door Rosalind Farnsworth	174

Genealogie

De familie als een eenheid	176
--------------------------------------	-----

DE kleine STER

De gouden ster. Door Lucile Reading	33
Peggy's dubbele geschenk. Door Lois Anne Williams	35
Dumah van Israël. Door Leland G. Griffin	37

Op de omslag hebben we in kleuren en in dezelfde afmetingen als het origineel een foto afgedrukt van het papyrusvel waarvan de profeet Joseph Smith facsimile no. 1 uit het Boek van Abraham heeft verkregen. Dit waardevolle vel en tien andere vellen, die eens in het bezit van de profeet Joseph Smith waren, zijn weer ontdekt en aan de Kerk gegeven. (Zie artikel op blz. 160)

De andere foto is in Boven-Egypte genomen door Doyle L. Green. Het laat de omgeving zien waar de papyrusrol die het Boek van Abraham en andere geschriften bevatte eeuwenlang in een grafombe begraven heeft gelegen. (Zie artikel en andere foto's op blz. 157)

DE STER

VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Officieel orgaan
van de Nederlandse Zending
en de Hollandse Ring

Mei 1968 · Nr. 5 · 68e Jaargang

Redacteur:

Dale R. Curtis, President der
Nederlandse Zending,
Amersfoortsestraatweg 214,
Huizen (N. H.)

Coördinator:

Poul Stolp, Translation Services
Department, Oude Gracht 113,
Utrecht.

Correspondent voor de Hollandse
Ring H. Gaster, Hanenburglaan 18,
Abonnementsprijs: f 6,— per half
Den Haag

„De Ster” van de Kerk van Jezus
Christus van de Heiligen der
Laatste Dagen verschijnt eenmaal
per maand.
jaar, f 12,— per jaar. Gironummer
240615 — t. n. v. Nederlandse
Zending,
Amersfoortsestraatweg 214 —
Huizen N. H. Nadruk van de in dit
nummer voorkomende cliché's is
verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. M.
West-Duitsland

Opmaak, illustraties:

PBO-Layout-Center, Frankfurt

PRESIDENT
DAVID O. MCKAY

„Tot de volmaking der heiligen...“

„En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars;

„Tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot opbouwung des lichaams van Christus;

„Totdat wij allen zullen komen tot de enigheid des geloofs en der kennis van den Zoon Gods, tot een volkomen man, tot de mate van de grootte der volheid van Christus.“ (Efeziërs 4 : 11—13)

Dat is het wat de broeders in gedachte hebben wanneer ze over het correlatieprogramma spreken. Dat is het wat u broeders van de priesterschap, en u, leden, in gedachte hebt, omdat u dienstknechten van de Allerhoogste bent. Hij heeft u de verantwoordelijkheid opgelegd om de heiligen te volmaken, om te werken in de bediening, tot stichting van de heiligen Gods; het doel ervan is de volmaking van het individu.

Mogen wij daarom het huisonderwijsprogramma en het gezinsavondprogramma noemen, twee zeer belangrijke schakels die thans dienst doen als onderdeel van het correlatieprogramma.

Het huisonderwijs is een van onze meest noodzakelijke en bevredigende gelegenheden om de kinderen van onze Vader op te voeden en te inspireren, raad te geven en te leiden in alles wat betrekking heeft op het leven. Door de priesterschapsquorums en onder leiding van de bisschop brengt het huisonderwijs de boodschap van het Evangelie, de boodschap van leven en zaligheid en broederliefde in het gezin, waar de allereerste gelegenheid ligt voor onderwijs in de Kerk.

Drie dingen moeten voor ogen gehouden worden bij grondige voorbereiding voor het huisonderwijs:

Ten eerste, bekendheid met degenen die wij zullen onderwijzen. Evenals elk gezin verschillend is, is ook elk individu in het gezin verschillend. Werkwijzen en boodschappen moeten variëren al naar gelang de aard van elk individu en overeenkomstig zijn problemen en behoeften.

Teneinde onze plicht als huisonderwijzer volledig te vervullen, moeten wij ons voortdurend bewust zijn van de instelling, de activiteiten en belangstelling, de problemen, de werkkring, de gezondheid, het geluk, de plannen en aspiraties, de fysieke, materiële en geestelijke behoeften en omstandigheden van iedereen — van elk kind, elke jongere en elke volwassene in gezinnen die ons als dragers van het priesterschap en vertegenwoordigers van de bisschop zijn toevertrouwd.

Ten tweede: kennis van wat wij gaan onderwijzen. Het is de plicht van de huisonderwijzer om te leren dat Jezus Christus de Verlosser der wereld is, dat Joseph Smith en zijn opvolgers profeten van God zijn, dat het Evangelie is hersteld, en dat de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen goddelijk geleid wordt en geluk, eeuwig leven en zaligheid biedt aan allen die gewillig zijn om kennis te nemen van haar beginselen en deze na te leven. De ernst van onze getuigenis en de oprechtheid van ons dienstbetoon zullen er toe bijdragen een levensdoel en een verlangen naar volledige gemeenschap in de Kerk te geven aan degenen die wij onderwijzen.

Ten derde: kennis van de wijze waarop wij zullen onderwijzen. Indien wij enige woorden uit de Leer en Verbonden mogen nemen en ze hier op toepassen, behoren de huisonderwijzers „de huizen van alle leden te bezoeken, en hen te vermanen overluid en in het verborgene te bidden, en alle huiselijke plichten na te komen“ en „altijd over de (leden der) Kerk te waken, en met hen te zijn en hen te sterken.“ — en dat betekent altijd, hoe, waar, wanneer en waarmee het ook nodig moge zijn.

Het huisonderwijs is een goddelijk dienstbetoon, een goddelijke roeping. Als huisonderwijzers hebben wij de plicht om de goddelijke geest in ieder huis en ieder hart te brengen. Liefde voor het werk en oprechte inspanning zullen onbepaalde vrede, vreugde en voldoening brengen aan iedere edele, toegewijde leraar van Gods kinderen.

Wij bevelen soepelheid aan bij het gebruik van het gezinsavondboek, opdat het aangepast moge worden aan de omstandigheden van elk gezin, en opdat ouders die kinderen in Zion hebben, zullen inzien dat zij verplicht zijn hun kinderen te leren bidden en oprecht voor de Here te wandelen. En nogmaals willen wij er uitdrukkelijk op wijzen dat geen enkel succes op enig ander gebied kan opwegen tegen mislukking in het gezin.

Wij dringen er bij de ouders ernstig op aan om hun gezin om zich heen te verzamelen en ze te onderrichten in waarheid en rechtvaardigheid, onderlinge liefde en trouw. Het gezin is de basis van een rechtvaardig leven, en geen enkele andere bemiddelende instelling kan haar plaats innemen of de noodzakelijke functies ervan vervullen. De problemen van deze moeilijke tijd kunnen nergens anders, door geen enkele andere instantie en op geen enkele

wordt vervolgd op blz 178

Het oude land

Buurland van Palestina - wijkplaats voor profeten

DOOR DOYLE L. GREEN, hoofdredacteur van The Improvement Era

Het kort geleden vinden en weer in bezit van de Kerk komen van een aantal papyrusmanuscripten die eens het eigendom van de profeet Joseph Smith zijn geweest, en waarvan sommige delen in verband worden gebracht met het Boek van Abraham in de Parel van Grote Waarde, heeft hernieuwde belangstelling voor het oude land Egypte opgewekt.

Egypte is inderdaad een oud land; zijn geschiedenis strekt zich uit over meer dan 5000 jaar. Al ware het slechts vanwege het feit dat een grot in de heuvelen van de woestijn eeuwenlang de van onschatbare waarde zijnde geschriften van Abraham heeft beschermd en in goede staat gehouden, zou het land van de Nijl een ereplaats in onze gedachten moeten innemen.

Maar Egypte was meer dan een conserveerder van papyrus. Dit land verleende een schuilplaats en verschaft voedsel aan Abraham en Sara, toen er een hongersnood in Palestina was. Later werd het de woonplaats van Jozef en weer later een toevluchtsoord voor vader Jakob en zijn gezin, toen het Heilige Land wederom door hongersnood werd getroffen. Het is waar, dat toen daarna een nieuwe

koning opstond over Egypte, die Jozef niet gekend had (zie Exodus 1 : 8) de kinderen Israëls in slavernij geraakten. En toch bood dit Arikaanse land een tehuis voor de Israëlieten, totdat de Heer door tussenkomst van Mozes hen uit slavernij verlost en terugvoerde naar het beloofde land.

Wij zijn Egypte ook dank verschuldigd omdat het een veilige schuilplaats heeft geboden aan het kindje Jezus. Het was naar dit land dat Jozef op aanraden van een engel het kindje Jezus en zijn moeder bracht om het te redden uit de handen der soldaten van de gewetenloze Herodes.

Uit de geschriften van Abraham blijkt: „Het land Egypte werd voor het eerst door een vrouw ontdekt, die de dochter was van Cham en Egyptus, . . .

„Toen deze vrouw het land ontdekte, stond het onder water; later deed zij haar zoons zich er in vestigen, . . .

„Nu werd de eerste regering van Egypte gevestigd door Pharao, de oudste zoon van Egyptus, de dochter van Cham, en ze was volgens de wijze van regeren van Cham, die patriarchaal was.

„Pharao, die een rechtvaardig man was, vestigde zijn koninkrijk en berechte zijn volk al zijn dagen verstandig

en rechtvaardig, en trachtte ernstig die orde na te volgen, die door de vaders in de eerste geslachten was gevestigd, in de dagen van de eerste patriarchale regering, namelijk gedurende de regering van Adam, en ook van zijn voorvader Noach . . ." (Abraham 1: 23–26.)

Egypte wordt voor de eerste keer in de Bijbel genoemd in het twaalfde hoofdstuk van Genesis. De Schrifturen leren ons, dat er hongersnood was in Kanaän, blijkbaar ten tijde dat Abraham daar uit Haran aankwam. Om er aan te ontkomen ging hij naar Egypte. Dit wordt bevestigd door hetgeen hij hierover zegt in het Boek van Abraham: „En ik, Abraham, reisde, nog steeds naar het zuiden gaande; en de hongersnood duurde voort in het land; ik, Abraham, besloot naar Egypte te trekken om aldaar te vertoeven, want de hongersnood werd zeer nijpend.“ (Abraham 2: 21.)

Er zijn in de Schrifturen geen aanwijzingen over de plaats in Egypte waarheen Abraham ging of omtrent de duur van zijn verblijf aldaar. In zijn tijd kunnen de zetel van de regering en de woonplaats van de farao in Memphis zijn geweest, welke plaats ongeveer gelegen was waar zich nu Kairo bevindt, op ongeveer 440 km afstand van Jeruzalem, of zij kunnen zich hebben bevonden in Thebe, dat op ongeveer 600 km stroomopwaarts aan de Nijl ligt.

Hoe dan ook, het was dicht bij de oude stad Thebe dat de mummies en papyrusmanuscripten werden gevonden, die in juli 1835 in handen van de profeet Joseph Smith kwamen.

Door Abraham en deze papyrus hebben heiligen der laatste dagen die zuid-Egypte bezoeken, een meer dan gewone belangstelling voor de tempels en graftomben rondom de tegenwoordige steden Luxor en Karnak.

De tempel van Karnak is, naar men zegt, het grootste op zuilen gebouwde bouwwerk, dat ooit door mensen is gemaakt. De uit één stuk steen gemaakte zuilen en de enorme standbeelden van de farao's gaan de verbeeldingskracht te boven.

Op een ochtend, juist toen de zon opging, staken wij de Nijl over om een bezoek te brengen aan de graftomben en graftempels in westelijk Thebe. Wat mij het meest interesseerde, was het graf van Toet-anch-Amon in de Koningsvallei. Ik zat in de tweede klas van het gymnasium toen deze fabelachtige ontdekking werd gedaan. Als jongen kwam ik zeer onder de indruk van de verhalen over de intrigues, de romantiek en de grote schatten van deze vondst, zoals een vriendelijke leraar ze mij vertelde. Dit was een van de graftomben die niet door rovers was geplunderd en die aan wetenschappelijke onderzoekers een prachtige gelegenheid bood om meer te weten te komen omtrent het leven in de tijd van de oude Egyptenaren. De meeste van de kostbare schatten zijn naar een museum in Kairo overgebracht, maar sommige ervan heeft men in het graf gelaten waar bezoekers ze kunnen bezichtigen.

Onze gids was verbaasd over ons verzoek om ons naar graf 33 te brengen. Hij kon niet begrijpen waarom wij dat bepaalde graf wilden zien. Wij hadden een aantal merkwaardige dieper gelegen en rijk versierde graftomben bezichtigd en onderzocht. Bovendien konden wij, naar hij ons zei, graf 33 niet binnengaan omdat het als opslag-

De tempel in Luxor in Boven-Egypte herbergt dit enorme, ongeschonden standbeeld van een farao op de troon. De grootte van dit beeld kan men bepalen aan de hand van de mensen in de linker beneden hoek.

Deze monolieten in de tempel van Karnak zijn uit één stuk en 29,5 m hoog. Per stuk wegen ze 317.520 kg.

Egyptologen zeggen dat er aan sommige tempels meer dan 2000 jaar gebouwd is. Tempels die door vroege farao's gebouwd zijn, zijn later uitgebreid en verbouwd door latere heersers. Deze tempel staat in Luxor.

Deze zuilen zijn klaarblijkelijk nooit voltooid. De meeste Egyptische zuilen zijn glad en bedekt met figuren.

plaats werd gebruikt. Maar wij bleven aandringen en maakten hem duidelijk dat dat graf voor ons een speciale betekenis had. Graf 33 was, volgens sommigen van onze geleerden, gedurende die vele honderden jaren een rustplaats geweest voor de papyri van Abraham, die voor de leden van de Kerk zoveel betekenen.

Terwijl wij in de diepte buiten de grafombe stonden spraken wij en dachten wij na over Abraham en de buitengewone waarde van het in goede staat bewaard blijven van de papyri en het ongelofelijke verhaal van het in goede staat bewaard blijven ervan gedurende vele, vele jaren en het in de handen van de profeet Joseph Smith vallen.

Wij dachten en spraken ook over een andere Jozef — de Jozef die naar Egypte werd verkocht en ten slotte een van de leidende mannen in de regering werd. Het begin van zijn geschiedenis in het land van de Nijl wordt door historici op het jaar 1728 v.Chr. gesteld. Vanaf dat jaar tot ongeveer 1491 v.Chr. toen de grote uittocht van de Israëlieten plaatsvond, is de geschiedenis der Israëlieten natuurlijk nauw met die van Egypte verweven. De profeet Joseph Smith heeft geschreven dat een van de papyrusrollen „de geschriften van Jozef van Egypte“ bevatte. (*History of the Church*, deel 2, p. 236.) Voorzover bekend, is dit deel van hetgeen op de papyrus staat, nooit vertaald.

Gedurende onze reizen in Egypte hebben wij ons steeds afgevraagd, waarheen Jozef van Nazareth Maria en het kindje Jezus bracht nadat zij gevlucht waren. Sommige bekwame onderzoekers achten het mogelijk dat zij naar een Joodse nederzetting in de buurt van Kaïro zijn gegaan. Het zou logisch zijn dat Jozef een schuilplaats gezocht heeft bij zijn eigen volk. Indien zij niet naar deze joodse nederzetting zijn gegaan, dan is het mogelijk dat zij de grote piramiden hebben gezien en hebben opgezien naar het gezicht van de sfinx. Men zegt dat de sfinx misschien wel het oudste monument in de wereld is en waarschijnlijk al 2500 jaar oud was toen Christus geboren werd. De sfinx heeft een lichaam van een leeuw en het gezicht van een mens. Hij is 72 m lang en 20 m hoog. Men zegt dat het gezicht dat van de farao Chephren, de bouwer van de tweede piramide voorstelt. De grootste piramide, genaamd de piramide in Gizah werd voor de farao Cheops gebouwd. Zij is gebouwd van meer dan twee miljoen blokken kalksteen en graniet, waarvan elk ongeveer twee en een halve ton weegt.

De door de oude Egyptenaren verrichte wonderen, die men van Kaïro tot Assoean nog langs de Nijl kan zien staan, gaan de verbeeldingskracht, zelfs van de mens van deze tijd te boven. De uitgebreide kennis die zij aan de wereld hebben geschonken, is van een blijvende invloed geweest. Maar voor velen van ons is onze grote belangstelling voor Egypte te danken aan het feit, dat het grensde aan Palestina, dat het een schuilplaats bood aan de profeten en dat het door God gebruikt is om Zijn rechtvaardige doeleinden tot stand te brengen.

Wij hopen dat deze summieri gegevens omtrent de achtergrond en de foto's een passende entourage zullen vormen en zullen bijdragen tot het wekken van belangstelling voor ons artikel over het vinden van de papyri.

EGYPTISCHE PAPYRI HERONTDEKT

DOOR JAY M. TODD

lid van de redactie van The Improvement Era

De officiële overdracht in New York, waarbij president Tanner de papyri ontving uit handen van Dr. Thomas P. F. Hovling.

Er is misschien geen ontdekking uit het recente verleden waarvan men kan verwachten dat zij zulk een wijdverspreide belangstelling voor het herstelde Evangelie zal opwekken, als de recente vondst van enige Egyptische papyri waarvan van één bekend is dat het door de profeet Joseph Smith is gebruikt bij het schrijven van het Boek van Abraham.

De papyri, waarvan men lang had aangenomen dat zij bij de brand in Chicago van 1871 waren verloren gegaan, werden door het Metropolitan Museum of Art op 21 november 1967 in New York City aan de Kerk aangeboden, meer dan een jaar nadat Dr. Azis S. Atiya, een vroegere directeur van de universiteit van Utah's Middle East Center zijn opzienbarende ontdekking had gedaan bij het grasduinen in de papyrusverzameling van het New Yorkse museum.

Onder de verzameling van 11 manuscripten is er één, dat geïdentificeerd is als het originele document waaraan Joseph Smith het Facsimile 1 heeft ontleend, dat de inleiding is van het Boek van Abraham in de Parel van Grote Waarde. Bij de manuscripten bevond zich een brief, ge-

dateerd 26 mei 1856, die zowel getekend was door Emma Smith-Bidamon, de weduwe van de profeet Joseph Smith, en hun zoon Joseph Smith, waarin verklaard wordt dat de manuscripten het eigendom waren geweest van de profeet.

Enige van de stukken papyrus bevatten blijkbaar conventionele hiërogliefen (heilige inscripties die op tekeningen lijken) en hiëratische (een vereenvoudiging van het hiërogliefenschrift) Egyptische dodenteksten die in de regel samen met Egyptische mummies werden begraven. Vaak bevatten de dodenteksten gedeelten uit het „Dodenboek“, een boek dat bedoeld was als hulp bij een goede overtocht van de gestorvene naar de wereld der geesten. Het is momenteel niet bekend of de tien andere papyri enig rechtstreeks verband hebben met het Boek van Abraham.

Men ontdekte ook dat op de achterkantbedekking van drie van de manuscripten (de bedekking was op de fragiele manuscripten vastgeplakt, blijkbaar door de profeet Joseph met het doel ze goede steun te geven) zich enige notities

bevonden, met de hand getekende kaarten en wat klaarblijkelijk aantekeningen zijn van steden; alle naar men meent in het handschrift van de profeet Joseph Smith. De belangrijkheid en de betekenis hiervan zijn nog niet vastgesteld, maar zij zullen van buitengewoon belang zijn voor geschiedkundigen onder de heiligen der laatste dagen.

De verzameling manuscripten werd aangeboden aan President N. Eldon Tanner van het Eerste Presidentschap door Thomas P. G. Hoving, directeur van het Metropolitan Museum of Art, in een indrukwekkende plechtige bijeenkomst in het New Yorkse museum, die werd bijgewoond door persvertegenwoordigers uit de gehele wereld. Na te zijn tentoongesteld in het kantoor van de Kerk in Salt Lake City, werden zij ter hand gesteld aan Dr. Hugh Nibley, wetenschapsman en taalkundige aan de Brigham Young Universiteit.

De geschiedenis van de ongewone manier waarop de profeet Joseph Smith de originele papyri en vier Egyptische mummies had gekregen, is vaak verteld en is zeer spannend en fascinerend. Maar even belangwekkend is het verhaal van de ontdekking van de papyri in het Metropolitan Museum of Art door Dr. Aziz S. Atiya, dat het best in zijn eigen woorden kan worden verteld:

„Ik was in die tijd bezig met het schrijven van een boek, waaraan ik begonnen was toen ik professor was bij World Christianity en Eastern Christianity, en ik ging naar het Metropolitan Museum of Art om te zien of ik daar documenten, papyri, platen en illustraties kon vinden die ik voor mijn boek zou kunnen gebruiken. Dat moet in het vroege voorjaar van 1966 zijn geweest. De juiste datum is mij ontgaan. Mijn boek was klaar om gedrukt te worden en ik keek uit naar aanvullend materiaal.

Toen ik mij in een van de flauw verlichte kamers bevond waarin alles naar mij toe werd gebracht, viel mijn oog ergens op en ik verzocht een van de assistenten mij achter de balustrade naar de bewaarplaats van documenten te brengen en mij daar te laten rondkijken. Daar vond ik een map met deze documenten. Het gedeelte met de platen herkende ik onmiddellijk. Ik wist dat het in de Parel van Grote Waarde was verschenen. Ik kende het algemene formaat van de plaat. Dit soort platen kan men in het algemeen op andere papyri aantreffen, maar deze bepaalde plaat heeft enige speciale kenmerken. Zo is er bij voorbeeld het hoofd afgevalen en ik kon zien dat het papyrus op papier was geplakt, papier uit de negentiende eeuw. Het hoofd was met potlood bijgetekend, blijkbaar door Joseph Smith, in wiens bezit het moest zijn geweest toen het hoofd afviel. Blijkbaar heeft hij het hoofd er zelf op het nieuw aangebrachte papier bijgetekend. Ook vertonen de handen van de mummie, zoals zij in de hoogte zijn gestoken, en het been, ook in de hoogte gestoken — gewoonlijk liggen de mummies languit gestrekt — eigenaardigheden. Deze papyrus is Egyptisch, dat is inderdaad waar, maar wat het moet betekenen weet ik werkelijk niet.

„Wel, toen ik dat zag ging ik verder zoeken. Ik zag nog meer stukjes papyrus die aan elkaar vastgeplakt zaten en dacht dat de voorzienigheid een handje had geholpen. Tegelijk met deze documenten werd nog een document gevonden, dat getekend was door de vrouw van Joseph

Smith, zijn zoon en nog iemand, waarin verklaard wordt dat deze papyrusmanuscripten het eigendom waren geweest van Joseph Smith en door hem op hoge prijs werden gesteld.

„In 1918 kwam een zekere mevrouw Heusser naar het museum en vertelde dat zij enige papyrusmanuscripten bezat, maar tot 1947 realiseerde men zich niet waar het omging. Zij gingen toen in het bezit van het museum over, maar daarna kwam er een nieuwe curator voor de Egyptische antiquiteiten en raakte de hele zaak in het vergetboek.

„Toen ik deze documenten zag, was ik ten eerste verbijzonderd. Ik ken de Mormoonse gemeenschap en haar leer, haar Schriften enz. en ik zei onmiddellijk dat deze documenten hier niet op hun plaats waren. Zij behoren toe aan de Mormoonse Kerk. De mensen in het museum zijn

Dr. Aziz Atiya, Dr. Joseph Noble, Dr. Thomas P. F. Hoving, president Tanner vergelijken facsimile no. 1 met het origineel.

natuurlijk goede vrienden van mij en ik heb geprobeerd hen over te halen om de documenten aan de Kerk af te staan.

Ik bracht mijn goede vriendin Taza Peirce op de hoogte, die secretaresse is van de Raad voor Internationale Bezoekers in Salt Lake City en wij bespraken wat de beste manier zou zijn om de Mormoonse gemeenschap van de vondst in kennis te stellen. Zij stelde voor dat ik President Tanner zou opzoeken en zij arrangeerde onze eerste twee bijeenkomsten, waarbij zij ook aanwezig was. Daarna had ik rechtstreeks besprekingen met President Tanner, die zei, dat de Kerk ten eerste geïnteresseerd was en alles wilde doen en iedere prijs wilde betalen voor de documenten. Van dat ogenblik af hebben wij rustig doorgererkt om het mogelijk te maken, dat zij aan de Kerk zouden worden overgedragen.

„In dit soort zaken maak ik nooit haast. Ik gun mijzelf de tijd. Na enige zachte drang en diverse besprekingen zond het museum ten slotte een memorandum over dit onderwerp aan de Raad van Beheer van het museum. Men

deed er lang over om tot dat besluit te komen. De Raad had lange besprekingen over de zaak, die langer duurden dan u waarschijnlijk denkt en zij kwamen ten slotte tot de conclusie, dat aangezien het museum voldoende papyrusmanuscripten van dit soort bezat, de vraag gewettigd was waarom men deze documenten niet aan de Kerk zou afstaan.

„Nadat dit edelmoedige besluit was genomen, werd het telefonisch door de curator aan mij doorgegeven, en hij deed dat ook schriftelijk. Toen gebeurde er enige tijd niets, omdat de curator voor een maand naar Egypte ging.

„Na zijn terugkeer zond hij een zeer vriendelijk bericht over de zaak en zei: „Het besluit is genomen; uw Mormoonse vrienden krijgen deze papyri. Gaat u dus naar uw vrienden en de President van de Kerk en tref de nodige voorbereidingen voor een plechtige overdracht.”

„President Tanner was natuurlijk even opgewonden als ik. Hij bracht President McKay op de hoogte en ook deze was enthousiast.

„Wij spraken toen af hoe wij de plechtigheid zouden regelen.

„Ik voelde het als een grote eer en het verheugde mij buitengewoon, dat ik het middelpunt zou wezen samen met zulke eminente mensen als President Tanner en de heer Thomas P. G. Hoving, die directeur is van het museum. Hij is een zeer belangrijk persoon, evenals zijn assistent en vice-directeur Dr. Joseph Noble.

„Zij waren allen aanwezig en ik zag tot mijn verwondering dat de papyrusmanuscripten ter bescherming in een zeer mooie kist waren gelegd.

„Maar in de ochtend van die dag zorgde ik er voor om vroeg naar binnen te gaan, lang voor de plechtige samenkomst, ten einde mij ervan te overtuigen dat de manuscripten er waren — niet alleen de papyrusmanuscripten, want het belangrijkste was het document dat bij de manuscripten hoort. Het was erg verschoten, in een negentiende eeuws handschrift. Ik merkte dat het museum het gefotografeerd had. Natuurlijk hadden zij al eerder geprobeerd het te fotograferen, maar men slaagde daar niet in omdat het van verschoten blauw papier was. Zij hadden het nu gefotografeerd met infrarode en ultraviolette stralen om de tekst goed te doen uitkomen, met het resultaat dat de foto veel beter is dan het origineel.

„Ik was enthousiast over de vondst van de papyri die in het bezit waren geweest van Joseph Smith, maar zij waren daarmee nog niet aan het einde van de ontdekkingen. Op de ochtend van de dag dat de manuscripten zouden worden overhandigd, begon ik ze nog eens goed van alle kanten te bezien, en waarachtig, ik zag aan de achterzijde van het papier waarop de manuscripten waren geplakt, geschreven aantekeningen en kaarten en een lijst van steden en materiaal die van de hoogste waarde waren voor de geschiedenis der Mormonen, en die, naar ik meen, door Joseph Smith zelf daarop waren aangebracht. Drie van de achterzijden waren geheel vol aantekeningen en kaarten, die door de specialisten zullen moeten worden bestudeerd. Ik ben geen specialist op dat gebied, maar ik heb een goede kijk op originele documenten, en deze papyrus documenten zijn geen vervalsingen; het zijn ori-

ginele Egyptische papyri uit het tijdperk van vóór Christus.

„Ik ken het soort inkt dat de Egyptenaren gebruikten en de verschillen tussen de echte en de valse. Papyrusgeschriften werden gewoonlijk bij de mummie gelegd — papyrus van velerlei soort — maar in het bijzonder het ‚Dodenboek‘ dat de mummie een goede reis naar het hiernamaals moest verzekeren. Soms waren de papyrusmanuscripten gekleurd. Men kan ze rood, blauw en goud gekleurd vinden. Dit was niets ongewoons. Wat de gebruikte inktsoort betreft, deze was gewoonlijk gemaakt van roet en lijm en daarom was zij voor onbepaalde tijd houdbaar. Ik geloof dat deze rollen met die soort inkt zijn geschreven. Gewoonlijk werd het schrijven door de priesters gedaan — zij waren daarin het meest bedreven. Zij gebruikten pennen die van riet waren gemaakt; zij moesten een punt aan het riet slijpen en het in het midden splitsen.

„De Egyptenaren hadden de papyrusplant en zij waren gewoon deze in dunne repen te splitsen en deze kriskras op elkaar te leggen en er dan met een houten hamer op te beuken, en ze vervolgens aan elkaar te plakken. Zij sneden ze op een maat die vereist was voor de documenten die zij wilden schrijven. Gewoonlijk werden lange stroken gebruikt voor het maken van rollen en deze was op die manier gemaakt.

„Weet u dat het nieuws van deze ontdekking in de Egyptische pers verscheen op de dag die op de plechtigheid volgde? Op de voorpagina van de belangrijkste krant! U zoudt verwonderd zijn over de aandacht die aan deze ontdekking werd geschonken en de Egyptenaren waren blijbaar zeer ingenomen met de vondst van deze documenten.”

Het feit dat Dr. Atiya deze ontdekking heeft gedaan en met zoveel nadruk getuigt dat het manuscript hetzelfde is als dat waarvan Joseph Smith een gedeelte heeft gebruikt bij het vertalen van het Boek van Abraham, is van geen geringe betekenis. Dr. Atiya is een over de gehele wereld erkende geleerde en onderzoeker van Egyptische en Arabische manuscripten.

Hij is een van drie eminente professoren aan de universiteit en hij wordt ten zeerste geacht om zijn lezingen en zijn schriftelijk werk aan de universiteiten van Michigan, Columbia, Princeton, Liverpool, Londen, Bonn, Zürich, Kaïro en Alexandrië.

Van Dr. Atiya's ontdekking zou hetzelfde kunnen worden gezegd als Parley P. Pratt in de eerste plaats zei naar aanleiding van het door Joseph ontvangen van de Egyptische mummies en manuscripten: „Vreemd is de voorzienigheid waardoor dit oude geschrift in den handen van de dienaar des Heren Joseph Smith is gekomen.”

Het verhaal van de wijze waarop Joseph Smith de papyrusmanuscripten heeft ontvangen, is inderdaad zeer boeiend, en is er een die blijkbaar geleid is door goddelijke voorzienigheid. Sommige details zijn nog niet duidelijk, ofschoon verdere onderzoekingen ieder jaar nieuwe gegevens opleveren, maar over de belangrijkste punten van hetgeen gebeurde heerst algemene overeenstemming: Door Napeleon's overwinning op Egypte in 1798—1799 werd de aandacht van de wereld op het land der farao's

gevestigd en Egypte werd kort daarna overstroemd met zowel wetenschappelijke expedities als met rovers van catacomben en oude begraafplaatsen. Eén van deze eerste avonturiers die geïnteresseerd was in Egyptische oudheden was een Piemonteës, genaamd Antonio Lebolo, die als agent optrad voor een van de machtige antiquiteiten-„baronnen“ uit die tijd, Bernardino Drovetti. Tijdens een verblijf in Egypte, dat naar men nu aanneemt reeds in 1817 plaats had, kreeg Lebolo een vergunning om de catacomben in Thebe, Egypte, binnen te gaan. Hij ontdekte in de buurt van een plaats genaamd Gurneh, bij Thebe, een graf in een grot en vond daarin een groot aantal mummies. Hij gaf de beste daarvan door aan Drovetti, maar zag kans er een paar voor zichzelf te houden. Later vertrok hij uit Egypte via Triëst naar Frankrijk met enige mummies, en elf hiervan kwamen ten slotte in Amerika terecht.

Op het eiland Triëst werd hij ziek en stierf. Lebolo had de mummies bij testament vermaakt aan zijn neef Michael H. Chandler, die, naar Lebolo meende, zich in Ierland bevond. De mummies werden naar Ierland gezonden, naar het schijnt via Londen. *)

De vrienden van Chandler zonden de mummies door naar Amerika, waar Chandler in Philadelphia woonde. Uiteindelijk kwamen de mummies in het douanekantoor in New York aan.

Geleerden hebben de opmerking gemaakt dat het wel een wonder lijkt, dat de mummies en de belangrijke geschriften veilig de ruwe weg hebben afgelegd via antiquiteiten-„baronnen“, grafplunderaars, oneerlijke en elkaar beconcurrerende agenten die mummies zochten, om ten slotte in de haven van New York een veilige schuilplaats te vinden.

In april 1833 betaalde Michael H. Chandler de invoerrechten, nam de 11 mummies in ontvangst en opende ze. Hij was teleurgesteld dat hij er geen juwelen of iets anders van geldelijke waarde in vond, maar hij vond verschillende papyrusrollen. Opnieuw scheen de voorzienigheid hier in te grijpen, want terwijl zij nog in de douaneloods waren, hoorde Chandler dat er niemand in de stad was die de rollen kon vertalen, „maar hij werd door dezelfde man (een onbekende) verwezen naar Joseph Smith Jr. die, naar hij verder zei, over een zekere macht of gave beschikt, dankzij welke hij al eens soortgelijke lettertekens had vertaald“.

Het was ruim twee jaar later, op 3 juli 1835, dat Chandler in contact kwam met de profeet Joseph. Hij vroeg hem of hij de macht had om de rollen te vertalen en Joseph antwoordde dat hij die bezat.

De Profeet vermeldt dat hij aan Chandler een vertaling gaf van een deel van het materiaal op de rollen.

De heer Chandler was zo onder de indruk, dat hij schriftelijk verklaarde, dat de ontcijfering door Joseph Smith van de oude hiërogliefische tekens „tot in de kleinste bijzonderheden overeenkwam“ met die welke Chandler van de „meest geleerde“ mensen had ontvangen.

De profeet schrijft in zijn *Documentary History of the Church* (deel 2, pag. 236): „Spoedig hierna kochten sommigen van de Heiligen in Kirland de mummies en papyrusrollen waarvan verderop een beschrijving zal worden gegeven en samen met W.W. Phelps en Oliver Cowdery als

schrijvers begon ik met het vertalen van sommige van de lettertekens of hiërogliefen en wij bemerkten tot onze vreugde dat een van de rollen de geschriften van Abraham bevatte, en een ander de geschriften van Jozef van Egypte . . .“

Wat de vier mummies betreft gaf de profeet in het algemeen toe dat hij niet wist wie zij waren. Enige minder gezaghebbende bronnen vermeldden later dat de profeet ze had geïdentificeerd als een farao, een koningin, een prinses, en een slaaf. Het is bekend dat de rollen papyrus bij een van de vrouwelijke mummies lagen. Wat de rollen betreft, is de veronderstelling geopperd dat het naar het schijnt originele of afschriften van originele aantekeningen

Dr. Aziz Atiya onderzoekt de manuscripten in het vertrek waarin hij de papyri en andere documenten, ondertekend door Emma Smith, ontdekte.

waren, die door Abraham en zijn kleinzoon Jozef waren gemaakt, en die door op elkaar volgende schrijvers en farao's in een tijdvak van duizenden jaren zijn geschreven.

Het resultaat is aan u heiligen der laatste dagen welbekend. De profeet vertaalde enige van de geschriften op de rollen en deze vertaling en de facsimile's 1, 2 en 3 vormen ons tegenwoordige Boek van Abraham.

Het is ook bekend dat de Profeet „verdere delen uit het Boek van Abraham“ beloofde na de geschriften die wij

wordt vervolgd op blz 178

De Presiderende Bisschop spreekt tot de jeugd over ontwikkeling

DOOR JOHN H. VANDENBERG
Presiderende Bisschop

„Allen die hebben nagedacht over de kunst van het besturen der mensheid zijn ervan overtuigd geraakt dat het lot van de volkeren afhangt van de ontwikkeling van de jeugd.“ Dit zijn de woorden van de oude Griekse wijsgeer Aristoteles, toen hij zich reken-schap gaf van de belangrijke plaats die de ontwikkeling in zijn tijd innam.

Wij hoeven maar even stil te staan bij de grote mannen die de geschiedenis hebben beïnvloed, om tot de conclusie te komen, evenals Aristoteles, dat ontwikkeling de sleutel is tot succes. Of wij nu de jeugdige Christus nemen, bij de ouderlingen in de tempel, of Mozes aan het hof, waar hij „de wijsheid der Egyptenaren leerde“, of Paulus, die geleerdheid zocht aan de „voeten van Gamaliël“, wij zien het belang van ontwikkeling onderstreept.

Er is een vrucht van ontwikkeling die heden ten dage van meer gewicht is dan ooit tevoren. Wij bedoelen natuurlijk de noodzaak van ontwikkeling om voor het stoffelijke welzijn van uw toekomstige gezin te kunnen zorgen.

Met het oog op dit aspect van de ontwikkeling heeft President McKay gezegd: „Studenten volgen in hoofdzaak hun studie om het economisch of het maatschappelijk voordeel. Maar dit doel wordt niet altijd bereikt, noch is het, of zou het, het hoogste

doel moeten zijn van de ontwikkeling. Wij dienen echter de waarde van het verkrijgen van een ontwikkeling of opleiding voor het levensonderhoud, niet te onderschatten. Een opleiding met als doel economische vooruitgang is een goede investering zowel voor de enkeling als voor de staat.“ (Gospel Ideals, pag. 429.)

In deze eeuw van de techniek is opleiding een eerste vereiste geworden voor het hoogste percentage werkgelegenheid. Baantjes waar vroeger alleen een sterke rug voor nodig was, zijn nu vervangen door machines.

Velen die hun eindexamen hebben behaald, hebben de harde werkelijkheid onder ogen moeten zien dat zij, om een betrekking te krijgen die hen zal bevredigen, nog een verdere vak- of beroepsopleiding nodig hebben. Ten gevolge van deze toestand heeft het Eerste Presidentschap dit advies gegeven: „De Kerk heeft haar leden, vooral de jongeren, al lang aange-moedigd om een academische of gedegen vakopleiding te verkrijgen. De betrekkingen die geen bijzondere opleiding vereisen, worden van jaar tot jaar zeldzamer en zullen binnenkort vrijwel niet meer te vinden zijn. Daarom raden wij ten zeerste aan dat . . . alle jongen mensen . . . zich zullen bezig houden met een of andere

Dale Kilbourn

erkende opleiding na het aflopen van de middelbare school."

Jonge mensen, het zou goed zijn wanneer je je rekenschap gaf van deze situatie, en een verdere opleiding in je plannen opnam. Het dividend zal groter zijn dan alleen economisch, want zonder opleiding wordt je verwezen, op zijn gunstigst, naar vervelende routinewerkjes en in de regel naar periodieke werkloosheid. Sylvia Porter, schrijfster van een rubriek over bedrijfsfinanciën, die door het gehele land wordt gepubliceerd, zei met het oog op de noodzaak van een opleiding voor jonge mensen, dat ten gevolge van een gebrek aan opleiding, "... jullie jezelf dermate zult benadelen dat je gedurende alle jaren die komen, óf deel zult uitmaken van de slecht betaalde industrie, óf lopende bandwerk zult moeten doen, óf de meest afstompende werkzaamheden en bij tijd en wijle zul je bij de werklozen behoren. Dit is geen zedepreek ... Dit staat vast."

Waarom meer vak- en beroepsopleiding gezocht? Het antwoord, economisch tenminste, ligt voor de hand. Maar, zoals President McKay zei, dit behoort niet „het hoogste doel van de ontwikkeling" te zijn.

Wat zijn dan enige van de hogere oogmerken van ontwikkeling? Om President McKay opnieuw aan te halen: „Karakter is het oogmerk van ware ontwikkeling; en wetenschap, geschiedenis en literatuur zijn maar de middelen tot dit begeerde doel." De Heer sprak over een dergelijk doel van ontwikkeling in een openbaring aan de Profeet Joseph toen Hij zei: „En Ik geef u een gebod, dat gij elkander de leer van het koninkrijk moet onderwijzen.

„Onderwijs ijverig, en Mijn genade zal met u zijn, opdat gij meer volmaakt moogt worden onderricht in de theorie, in de beginselen, in de leer, in de wetten van het evangelie, en in alle dingen, die tot het koninkrijk van God behoren, die gij dient te begrijpen;

„Dingen, zowel in de hemel, op aarde en onder de aarde; dingen, die zijn geweest, die nu zijn, en dingen, die binnenkort moeten geschieden; dingen, die binnenslands zijn, en dingen, die buitensland zijn; de oorlogen en de verwickelingen der natïën, en de oordelen, die op het land zijn; en eveneens een kennis van landen en van koninkrijken —

„Opdat gij in alle dingen moogt zijn voorbereid, wanneer Ik u wederom zal uitzenden ter verheerlijking van de roeping, waartoe Ik u heb geroepen,

en van de zending, die Ik u heb opgedragen." (Leer en Verbonden 88: 77—80.)

Zo krijgen, met de woorden van de Heer, de studie van geschiedenis, wiskunde, talen, enzovoort, meer betekenis voor de jonge heilige der laatste dagen. De Heer verwacht dat je goed ontwikkeld zult zijn, zodat je je zending en roeping zult verheerlijken bij het opbouwen van Zijn koninkrijk.

Maar je zult het oogmerk van de Heer niet waar kunnen maken alleen door het verwerven van kennis; er is nog een dimensie waarmee wij rekening dienen te houden. President McKay legde de nadruk op deze andere dimensie met de volgende woorden: „Maar kennis verwerven is één ding en haar toepassen is bepaald een tweede. Wijsheid is de juiste toepassing van kennis ... tot het ontwikkelen van een edel en goddelijk karakter. Een man mag een grondige kennis bezitten van geschiedenis en van wiskunde; hij mag een autoriteit zijn op het gebied van psychologie, biologie, of sterrenkunde; hij mag alles weten (van hetgeen reeds ontdekt is) aangaande de algemene en natuurwetenschappen; maar als hij niet, te zamen met deze kennis, de zielenadel bezit die hem aanzet om rechtvaardig te handelen met zijn medemens, om deugdzaamheid en heiligheid toe te passen in zijn eigen leven, is hij niet een werkelijk ontwikkeld man." (Gospel Ideals, pag. 440.)

Aldus is de ontwikkeling of opleiding het bestanddeel dat, als het goed wordt aangewend en wanneer het aan ons leven wordt toegevoegd, ons de zoetste vreugde kan verschaffen — het verkrijgen daarvan is volgens de Profeet Lehi, het doel van 's mensens ervaringen in de sterfelijheid.

Jonge mannen van het Aäronische Priesterschap en jonge vrouwen, streef naar ontwikkeling — ... verwerf wijsheid." Economisch bekeken is het verstandig, en ware ontwikkeling is een geestelijke noodzakelijkheid. En om een parafrase te geven van hetgeen Aristoteles zegt, het lot van het koninkrijk van God hangt af van „ware" ontwikkeling van de jeugd van de Kerk.

KENNETH W. GODFREY

Kerkgeschiedenis met een vrouwelijk tintje

Waarschijnlijk doordat het priesterschap in het middelpunt van onze Kerk staat, vergeten vele goede leraren de grote vrouwen die invloed hebben uitgeoefend op de geschiedenis van de heiligen der laatste dagen. Het is waar dat de profeten de grootste invloed hebben gehad op de Kerk en haar leden, maar rustige, onbaatzuchtige moeders oefenen een grote invloed uit in het gezin. Wij kunnen ons moeilijk de ontwikkeling van Joseph F. Smith tot apostel voorstellen zonder een moeder als Mary Fielding, of Heber J. Grant die zijn profetische bestemming bereikte zonder de leiding die hij thuis ontving van een toegewijde moeder, die weduwe was. De moeder van Joseph Smith was een van de eersten die zijn relaas van het Eerste Visioen geloofde, wat een grote troost moet zijn geweest voor een 14-jarige jongen.

Wanneer kerkleiders worden gekozen, wordt er dikwijls evenveel aandacht geschonken aan de hoedanigheden van hun vrouw als aan hun eigen goede kwaliteiten. Zodoende wordt het belangrijk voor iedere leraar van kerkgeschiedenis om de aanzienlijke uitwerking van grote Mormoonse moeders en echtgenoten op de Kerk en haar leiders, te benadrukken.

Veel heiligen der laatste dagen hebben roem, fortuin en geborgenheid prijs gegeven voor de Kerk. De academisch

gevormde vrouw van Orson Spencer werd afgesneden van de omgang met prominente vrienden toen zij in het openbaar het mormonisme beleed. Haar ouders werden dermate verbitterd dat zij haar de toegang tot hun huis ontzegden en haar lieten weten dat zij er geen prijs op stelden ooit nog contact met haar te hebben.

Toen kwam het jaar 1846, een jaar van grote beslissingen. Heiligen der laatste dagen moesten hun prachtige huizen en welvarende boerderijen verlaten en aan een reis beginnen van haast tweeduizend kilometer om een nieuw tehuis aan een weerstrevende wildernis te ontrukken. Zuster Spencer werd ernstig ziek en moest het bed houden in de huifkar. Na vijf dagen regen en natte sneeuw, al kamperend te Sugar Creek, werd haar toestand erger.

De vijfde nacht bracht een verheviging van de storm. Stroompjes water lekten door de gaten in het zeildoek van de wagen en goede vrienden hielden melkpannen boven de zieke vrouw om het water op te vangen en te voorkomen dat zij doornat zou worden.

De volgende morgen arriveerde een boodschapper uit Nauvoo in het kamp, met een brief voor Orson Spencer. Reeds eerder had ouderling Spencer de ouders van zijn vrouw verwittigd van haar slechte gezondheid en hen gevraagd of zij bij hen mocht blijven tot haar herstel. De brief, gebracht door de boodschapper, bevatte hun antwoord. Daar in de kou, de modder, de kaalheid, en zwaar ziek, vernam zijn vrouw hun repliek. Zij schreven dat zij haar zouden verwelkomen mits zij haar geloof zou verlaten. Zou zij weigeren, dan was er voor haar geen plaats in hun huis.

Zuster Spencer luisterde naar de brief maar zei geen woord. Toen haar man klaar was met voorlezen, wendde zij zich naar hem toe en met zwakke stem vroeg zij hem zijn Bijbel te pakken en haar het zestiende vers te lezen van het eerste hoofdstuk van het boek Ruth. Aan haar verzoek tegemoet komend, las hij: „Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.”

Toen hij met lezen ophield, spreidde zich een kalme, vredige glimlach over het mooie, beschaafde gezicht van zijn vrouw. Haar ogen sloten zich in zoete, vredige slaap. Zij was dood. Maar haar geloof was een steun voor ouderling Spencer en het navertellen van het verhaal kan vele jonge heiligen der laatste dagen helpen wanneer zij hun eigen belangrijke beslissingen nemen in de twintigste eeuw.

Zina D. Huntington Young, vele jaren lang ZHV-presidente van de Kerk, stond bekend als een volmaakt voorbeeld van de leringen van Paulus in I Korinthiers 13; toch had zij naast al haar teergevoeligheid en volmaakte kiesheid van beweegreden en daad, een stevige kracht die de heldhaffige kant van haar karakter vormde. Men zegt dat zij op een keer dat haar verteld werd dat een zekere vrouw haar niet mocht, antwoordde: „Welnu, ik houd van haar, en zij weet niet beter.”

Nog een andere moedige mormoonse vrouw was Tante Jane James, het dienstmeisje van Joseph Smith. Toen zij

„Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weder te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.“ (Ruth 1 : 16)

de dood van de Profeet vernam, beweerde zij ook te willen sterven, maar de huisonderwijzers zeiden haar dat de Profeet zou willen dat zij bleef leven. Met deze verzekering reisde zij naar Salt Lake City en werd een achtenswaardige vrouw in de gemeenschap. De autoriteiten van de Kerk maakten zelfs een speciale stoel voor haar, gevoerd met rood fluweel, en plaatsten hem op het podium zodat zij bij iedere conferentie op een duidelijk zichtbare plaats kon zitten. Haar liefde voor de Profeet kende geen grenzen en herhaaldelijk vertelde zij dat hij de voortreffelijkste man was die zij ooit had meegemaakt.

In de Salt Lake Vallei bleven de vrouwen een belangrijke rol spelen in het mormoonse leven. Leah Ivins Cardon, dochter van Anthony W. Ivins, vertelt van een voorval dat plaatsvond toen zij met haar ouders in Mexico woonde. Zij verhaalt dat de meest opwindende geschiedenis van haar kinderjaren een jong meisje betrof die, zonder een enkele klacht, op gloeiende kolen stond tot haar voeten zwart geblakerd waren en het onder haar begaven, liever dan dat zij haar vriend verried aan het Mexicaanse leger.

Zij vertelt ook hoe haar Tante Maggie Bentley een kleine baby en zijn vier broertjes en zusjes, na de dood van hun moeder, „Tante Cladys“, in haar huis en hart had opgenomen. In plaats van zes in de familie, had zij er nu elf. Twee maanden later reed zij de heuvel op, langs het steile weggetje, haar eigen kleine zoon naast haar in een wit kistje. In haar armen droeg zij de baby van Tante Cladys.

De vrouw van George Q. Cannon bewaarde het lichaam van haar eerstgeboren zoon, opdat hij niet in San Francisco, maar in Zion zou worden begraven. Haar tweede kind, nog maar een baby, stierf toen zij op weg waren naar Salt Lake City. Beide kinderen werden naar de vallei gebracht en met vele tranen begraven. Toch bleef haar geloof standvastig en later kreeg ze andere kinderen en een prachtig gezin groot te brengen.

Elizabeth I. Pulsipher, die de tocht over de vlakke maakte toen zij twaalf jaar oud was, vertelt van haar ervaringen als volgt:

„Wij gingen langs de Missouri Rivier naar Fort Leavenworth, waar wij de ossenspannen ontmoetten. Ik weet niet meer hoe lang wij al onderweg waren voordat moeder werd overreden. Zij leunde uit de wagen om vader te vragen de baby over te nemen, omdat de voerman wilde dat zij zou lopen, toen haar voeten uitgleden en zij overreden werd en ernstig gewond. Nog vier dagen na het ongeval reisden wij door. Bij Fort Laramie aangekomen, legden zij moeder in een oude blokhut, zonder deuren of ramen. Daar bleef ik achter, met een hulpeloze moeder, een zieke baby, en alle kinderen om te verzorgen. Er waren zeven in het gezin. Alhoewel ik nog maar twaalf jaar oud was, was ik haast iedere nacht doende met de zieke baby. Vader moest bij het Fort werken voor ons brood . . .“

„Toch weet ik zeker dat de Heer met ons was, en ons zegende.“

Verscheidene niet-mormonen probeerden haar vader over te halen om zijn poging naar Zion te gaan om aldaar te vergaderen op te geven, en met hen terug te

keren naar Omaha. De avond voor zij zouden vertrekken, kreeg moeder Pulsipher een droom of visioen, waarin een man bij haar kwam, aan haar voet stond en haar zei niet terug te keren maar naar Zion te gaan.

Hij vertelde de moeder dat er de volgende dag twee gezelschappen zouden vertrekken en dat een ervan de hele familie mee zou nemen naar Salt Lake City.

De volgende dag toen de wagen kwam om het gezin terug te brengen naar Omaha, weigerde de moeder pertinent om mee te gaan. Het eerste gezelschap wagens kwam, maar was al te zwaar belast om het gezin mee te nemen. De leider van het tweede gezelschap deelde de vader hetzelfde mede. De moeder zei enkel: „We gaan.“

Uiteindelijk kwam een wagen terug, en het zwaar beproefde gezin vertrok naar hun tehuis in de bergen. De moeder was nog zo ziek tengevolge van haar letsel, dat het reizen moeilijk voor haar was. Elizabeth moest haar kleine zusje vast houden, die ook zwaar ziek was, en op de derde dag stierf het kind. Het dode lichaampje wassen, aankleden, en in een laken naaien, daar er geen kist was om het levenloze lichaam in te begraven, was het werk van Elizabeth, nog amper de kinderjaren te boven. De moeder liep, voor het eerst na het ongeluk, naar het kleine graf en na de begrafenis bleef zij ook de verdere weg naar de vallei lopen.

Nog een interessant inzicht in onze geschiedenis betreffen de moeilijkheden van Mary Fielding Smith na het overlijden van haar man, Hyrum Smith, en het vertrek van de heiligen naar de Salt Lake Vallei. Op een dag zat haar zoon, Joseph F. Smith, toen nog een jongen, in de bovenkamer van hun huis in Nauvoo. De kachelpijp uit de zitkamer eronder liep door deze kamer, waardoor het mogelijk was om de stemmen van degenen in de kamer, heel duidelijk te horen.

De jongen wist dat zijn broer John in 't geheim was vertrokken, of in ieder geval heel stilletjes, met de eerste vluchtelingen in gezelschap van broeder Heber C. Kimball. Hij wist ook dat zijn moeder met haar kleine gezin troef of laat zou volgen. Maar hij schrok toen hij de harde, boze stem van zijn oom William Smith hoorde, die het zijn getiefde moeder kwalijk nam dat zij haar zoon John had laten verdwijnen.

De jongen hoorde zijn oom de terugkeer van de zoon van de patriarch eisen; en toen de moeder rustig en vastberaden weigerde, gebruikte hij beledigende taal. De knaap verlangde naar volwassenheid, zodat hij zijn weerloze moeder zou kunnen verdedigen. Toch bleef Mary Fielding Smith standvastig en onwrikbaar in haar trouw aan het Evangelie en aanvaarde zonder enige twijfel de opvolging van de Twaalf in het leiden van de Kerk.

Mary Ann Stearnes Pratt vertelde dat toen zij in Kirtland, Ohio, woonde, haar de Egyptische mummies werden getoond. „Ik schrok ervan toen ik ze zag“, zei ze. „Zij waren donker gekleurd, en zo hard als een bikkelen en de stof waarin zij gewikkeld waren was versteend net als de lichamen.“

Zuster Pratt zei ook dat voor haar als klein meisje, het gezamenlijk zingen het fijnste was van de erediens op de sabbatdag. Zulke liederen als „The Spirit of God Like

a Fire Is Burning” (Gods geest brandt in 't harte), „Now Let us Rejoice“, „Glorious Things of Thee Are Spoken“, „Redeemer of Israel” (Verlosser van Israël), waren haar even vertrouwd als „haar dagelijkse ademhaling” en werden uit het hoofd gezongen.

Van muziek gesproken, de grootste zangeres in Nauvoo was Susan Devine, en een van de beroemdste mormoonse schrijfsters van lofzangen was Eliza R. Snow, een uitermate begaafde vrouw.

Onder de zangstemmen van de Kerk, spande Emma Lucy Gates de kroon. Zij genoot internationale bekendheid en met haar talent werd zij gerangschikt onder de grootste sopranen ter wereld. Met een bereik van meer dan drie octaven, waren haar zilvere noten zo zuiver en zo ongedwongen als die van een zangvogel. Mej. Gates had de eer om de eerste zangeres uit Utah te zijn die de grote opera bereikte. Zij was de prima donna van de koninklijke opera te Berlijn en Kassel.

Onder de vrouwelijke instrumentisten die aanzien verwierven, waren Sybella Clayton, pianiste en Romania Hyde, violiste. Zuster Clayton studeerde in Duitsland en men zei dat zij een bijna mannelijke aanslag op de piano had, gecombineerd met een fijngevoeligheid van uitdrukking die toentertijd welhaast onovertroffen was.

Natuurlijk is dit nog maar een zeer summere opsomming van grote mormoonse musici van het vrouwelijk geslacht.

Vrouwen hebben ook een grote rol gespeeld bij de mormoonse geschiedenis wat betreft de toneelkunst. Zulke vrouwen als Edith Clawson, Lottie Claridge en Birdie Cummings, hebben door hun schitterende weergaven menige koude winteravond voor de inwoners van Salt Lake City opgeluisterd. En mormonen zijn en masse komen kijken naar zulke beroemde toneel speelsters als Julia Dean Hayne, voor wie Brigham Young een speciale slee liet maken, die moest worden gespannen met zes paarden. De beroemde Maud Adams blonk niet alleen uit bij iedere vertoning, maar was ook de lieveling van de Salt Lakers, met haar gevoelige en sentimentele opvoeringen in het oude Salt Lake Theatre.

Het wordt duidelijk dat de leraar die zich de rol van vrouwen indenkt bij de vooruitgang van de Kerk, zijn lessen kan verlevendigen door haar geschiedenis te beschouwen door hun ogen.

Het wordt gemakkelijk om ons te vereenzelvigen met onze pioniersters wanneer wij horen van bereidwillige opofferingen die zij ter wille van het Evangelie maakten. Wij kunnen groot en duurzaam geloof in de Heiland zien. Wij kunnen ons dood, verdriet en eenzaamheid voorstellen die zij het hoofd boden, overwonnen, en opnieuw trostreden door de toewijding aan een zaak waarvan deze vrouwen wisten dat zij waar was. Wij kunnen een glimp opvangen van het geluk dat de pioniers met hun dansen uitten na een zware dag op het veld, de blijdschap van een nieuwe geboorte, de vreugde en het verdriet van een vertrekkende zoon of vader op zending.

En als wij klaar zijn en de les is gegeven, ontdekken wij dat ons eigen leven veranderd is, en dat ook wij meer geloof en vastberadenheid hebben.

DE kleine STER

VOOR DE KINDEREN · MEI 1968

Dit is een waar verhaal, opnieuw verteld
door Lucille C. Reading

DE GOUDEN STER

„Jullie moeten ieder een gedicht schrijven,” had de onderwijzer gezegd. De meisjes in de derde klas hadden elkander glimlachend aangezien en bogen zich nu blij over hun lessenaars.

De jongens keken ontevreden en waren benieuwd wat zij zouden kunnen schrijven, speciaal Roberto.

De onderwijzer had gezegd dat degeen die het beste gedicht zou schrijven over moeder een gouden ster naast zijn naam op het schoolbord geplakt zou krijgen. Roberto trachtte zich met half gesloten ogen voor te stellen hoe het zou lijken wanneer naast zijn naam een grote gouden ster zou staan. Maar zijn droom duurde maar een ogenblik, want hij was er zeker van dat geen enkel gedicht wat hij zou schrijven als het beste zou worden gekozen.

Roberto keek naar het onbeschreven vel papier wat de onderwijzer hem had gegeven. Hij stuitte met het gomeinde van zijn potlood en begon een paar tekeningen te maken op het papier. Hij kon gemakkelijk een ster tekenen, meende hij en veel meer dan

één, maar dat had niet veel te betekenen, vast niet zo veel als wanneer er een grote gouden ster werd geplaatst naast zijn naam op het bord.

Debbie stak haar hand omhoog. „Ik ben klaar,” zei ze toen de onderwijzer haar vroeg wat er was. „Mag ik mijn vers voorlezen?”

„Al de verzen worden gelezen, vanmiddag om drie uur. Dan mag je dat van jou het eerst voorlezen,” beloofde de onderwijzer.

Precies op de eerste slag van drie uur riep de onderwijzer Debbie, die trots opstond en begon met voorlezen:

Moeders warmen koude handen;
moeders maken cowboypakken;
moeders zeggen: poets je tanden;
moeders zeggen, zit niet zo te smakken.

Naar één ding hebben ze geen verlangen.

Maar ik wel: kikkervisjes vangen.

Bob was de volgende:

Moeders kopen kleren en maken lekkere hapjes.

Ze zorgen voor gezelligheid en voor gebakjes.

Wij wensen ze een gelukkige moederdag,
Dat ieder zijn moeder lang behouden mag.

Trots lazen de kinderen de gedichtjes voor die zij hadden geschreven voor hun moeder, allen, uitgezonderd Roberto. „Ik kan geen gedicht maken,” legde hij uit. „De woorden rijmen niet.”

De kinderen glimlachten geamuseerd naar elkaar. „Maar ik heb geschreven wat ik voelde,” vervolgde hij en las toen voor:

„Moeders . . . moeders maken . . .
Uh . . . moeders maken dat je pijn voelt van binnen,
wanneer je er geen meer hebt.”

Hij keek rond naar de jongens en meisjes en verwachtte dat ze allen zouden lachen omdat hij geen gedicht kon schrijven. En de kinderen keken achterom naar hem. Er was geen enkel lachje in hun ogen. De hele derde klas was blij toen de onderwijzer een grote gouden ster plakte op het schoolbord bij de naam Roberto José Martínez.

Wees een detective.

In deze zes cirkels staan onderdelen van het grote plaatje getekend. Kun je uitmaken waar elk onderdeel thuishoort in het plaatje?

Peggy's dubbele geschenk

LOIS ANNE WILLIAMS

De zon scheen stralend, toen Peggy wakker werd. Ze sprong uit haar bed en kleepte zich vlug aan. Het was een bijzondere morgen voor Peggy. Ze zou met papa naar de stad gaan om een verjaarsgeschenk voor moeder te kopen. Peggy had de hele week al naar de zaterdag uitgekeken, wanneer ze iets aardigs kon gaan kopen. Nu was de dag gekomen en zou ze spoedig op weg gaan.

Peggy sloop de keuken binnen en ging achter moeder staan. Haar armen rond haar middel slaand, omhelsde ze haar.

Hé daar, schat," zei moeder, toen ze zich omdraaide en Peggy een kus gaf. „Ga maar meteen zitten. Je ontbijt staat klaar.“

„Is papa al klaar om me naar de stad mee te nemen?“ vroeg Peggy.

„Ja. Hij werkt buiten in de tuin, totdat jij klaar bent met je ontbijt. Hebben jullie tweeën iets bijzonders te doen vanmorgen? Het lijkt allemaal zo geheimzinnig,“ zei moeder.

Peggy glimlachte: „Ja, het is heel bijzonder en het is ook een geheim.“

„Goed zo,“ lachte moeder, „Ik zal niets meer vragen.“

Moeder was druk bezig de borden af te wassen, terwijl zij at. Toen ze klaar was met eten, zei haar moeder: „Ik heb nu alle borden afgewassen, schat. Droog jij ze nu af, terwijl ik het huis ga schoonmaken.“

„Maar papa wacht op me. Ik wil de borden nu niet afdrogen,“ klaagde Peggy.

„Wel, ik dacht, dat je blij zou zijn mij een beetje te helpen. Het zal niet lang duren en papa zal er niets op tegen hebben te wachten. Hij heeft buiten genoeg te doen, totdat jij klaar bent.“

„Oh, goed,“ pruilde Peggy, terwijl ze de borden begon af te drogen. Ze hoorde dat haar moeder zich naar de slaapkamer haastte om stof af te nemen en hoorde haar zingen, toen ze ermee begon. Het maakte Peggy beschaamd dat ze geklaagd had over het afdrogen van die paar borden, terwijl moeder haar werk zo opgewekt deed.

„Ik moet er aan denken niet te veel drukte meer te maken over het borden afdrogen,“ beloofde Peggy zichzelf.

Even later, toen Peggy's vader haar naar de stad reed, vertelde ze hem: „Ik heb niet zo veel om uit te geven, maar ik wil iets aardigs voor moeder kopen. Ik heb net iets meer dan een dollar. Denkt u, dat ik iets aardigs voor dat weinige geld kan vinden?“

Papa dacht even na. „Wel, er zullen verscheidene dingen zijn om tussen te kiezen. Je weet, schat, als je meer nodig hebt, zal ik je graag helpen,“ bood hij aan.

„Ik weet, dat u mij zoudt kunnen helpen, maar ik zou het liever helemaal

alleen kopen. Het lijkt meer op een geschenk van mij, als ik alles betaal," antwoordde Peggy.

„Dat is waar," stemde papa toe. „Laten we even wachten en zien wat we in de winkel vinden."

Toen Peggy door de winkel begon rond te kijken, zag ze veel aardige dingen — en de meeste ervan kostten meer geld dan ze had. Ze dacht net, dat ze niets geschikts voor moeder kon vinden, toen ze plotseling iets zag, dat haar moeder nodig had. Juist de vorige dag had ze haar moeder horen zeggen, dat ze vaatdoeken nodig had.

„Kijk, papa, die leuke vaatdoeken heeft moeder juist nodig."

„Dat is een goed idee. Je kunt er drie van kopen en je houdt genoeg geld over om er een kaart bij te kopen."

Er kwam plotseling een gedachte bij Peggy op. „Ik zal de vaatdoeken kopen, maar ik heb geen kaart nodig. Ik ga zelf een heel bijzondere kaart

voor haar maken. Dit is niet het enige geschenk, dat ik moeder zal geven."

Papa keek Peggy vragend aan, „Ik begrijp niet wat je bedoelt."

Peggy vertelde haar vader het geheim. Hij vond het een erg mooi idee.

Toen Peggy de volgende morgen aan het ontbijt kwam had ze een pakje bij zich. „Hartelijk gefeliciteerd," zei ze, haar moeder ongewoon stevig omhelzend. „Hier is iets voor u," voegde ze eraan toe, terwijl ze haar moeder het geschenk overhandigde.

Moeder maakte het pakje open en vond drie vaatdoeken. „Net wat ik wou hebben," zei ze, terwijl ze de kaart oppakte en de boodschap las, die Peggy erop had geschreven. „Wel, dat is precies, wat ik ook graag zou willen, schat."

Op de kaart, die moeder las, stond: Hartelijk gefeliciteerd, moeder.

Ik beloof de borden
opgewekt af te drogen.

Liefs,
Peggy.

Voorjaarsbloemenspel

DOOR ROSALIE W. DOSS

Bewaar de lege zakjes waarin bloemenzaad verpakt is. Zij kunnen worden gebruikt voor het spelen van een raadselspelletje op een feestje in het voorjaar. Neem tien of twaalf pakjes waarop afbeeldingen van bloemen voorkomen en zet op ieder pakje een ander nummer.

Leg de pakjes op een rij zodat alle aanwezigen ze alle goed kunnen zien. Dek dan de namen van de bloemen op de pakjes af met een stukje papier of

vouw de namen naar onderen zodat men ze niet kan zien.

De gasten moeten dan de nummers van de pakjes opschrijven en daarachter zoveel namen van de bloemen als zij nog weten. Geef tien minuten om de lijst klaar te maken.

Degeen die in de gegeven tijd de meeste bloemennamen goed heeft ingevuld is de winnaar. Een aardige prijs zou zijn een pakje bloemenzaad.

DUMAH

van Israël

DOOR LELAND G. GRIFFIN

(Dit verhaal gaat over een jongen, die geleefd kan hebben in de dagen van de grote uittocht uit Egypte.)

Dumah had zijn kleine vuur aangemaakt aan de kant van een klein stroompje en hij kroop ernaast, zijn versleten kleren dicht om zich heen trekkend tegen de kilte van de avond.

Hij was grotendeels voor het gezicht verborgen door een hoge dichte rietkraag en het enige, dat hij kon horen was het geluid van kwakende kikvorsen in het riet.

De jongen keek somber naar het kleine vuur. Gevoelens van gevaar en eenzaamheid beklemden zijn hart. De dag was nabij, wist hij, dat de Kinderen van Israël het land Egypte zouden verlaten. Hij wist, dat hij vol vreugde zou zijn, maar hij had te veel moeilijkheden. Hij was nu een week en juist een week geleden was Rachel, zijn zuster in dienst genomen door een Egyptische familie. Dumah dacht, dat hij haar nooit terug zou zien.

De zon zonk lager en de duisternis kroop over het land. Dumah hoorde stroomafwaarts het kraken van een stokje. Was daar iemand? Een Israëliet? Of een Egyptenaar? Hij boog zich over het vuur, in de hoop het helemaal aan het gezicht te onttrek-

ken. Maar spoedig stond er een man op de glooiing boven hem, terwijl hij ineenkroop bij het kleine vuur.

„Jij daar! Ben je van Israël?”

Dumah stond op en keek de man aan. „Ja,” antwoordde hij trots. „Ik ben van Israël. Ik ben Dumah, zoon van Kedar, één van de daklozen.”

„Maak je vuur uit, Dumah en kom met me mee. Niemand van Israël mag vannacht buitenshuis zijn.”

Een gevoel van grote opluchting kwam over hem, toen hij zand schepte en over het vuur wierp. Daarna beklom hij de glooiing.

„Weet je, waar nog andere daklozen zijn?” vroeg hij.

„Nee,” antwoordde Dumah.

„Laten we hopen, dat ze voor vannacht allen een onderdak hebben gevonden,” zei de man. „We moeten voortmaken.”

Spoedig kwamen ze bij een klein huis en de man riep: „Doe open! Jetur is hier.”

De deur werd opgedaan en een Israëlietische vrouw zei: „Kom vlug binnen.”

Toen ze naar binnen gingen zag Dumah vreemde rode tekens aan beide zijden en boven de deur. Binnen waren een aantal jongens van zijn eigen leeftijd. Toen hij er één, Mishma, zag, die hij kende, voelde Dumah zich wat veiliger. Hij kreeg eten en at het hongerig op. Terwijl hij aan het eten was, vroeg hij Mishma: „Wat betekenen de rode vlekken op de deur, Mishma?”

Mishma legde zijn hand op Dumah's schouder. „Het is bloed van een geofferd lam,” legde hij uit, „en een teken, dat dit een huis van Israël is en dat de mensen binnen veilig zijn.”

„Veilig waarvoor?” vroeg Dumah.

Mishma schudde zijn hoofd. „Ik weet het niet, Dumah. Maar ze zeggen,

dat we op het punt staan het land Egypte te verlaten en dat deze nacht een nacht van groot gevaar zal zijn. Maar na vannacht zal ons volk nooit meer in slavernij zijn.”

„Dat is goed,” antwoordde Dumah, maar hij zei het treurig. Het is voor Rachel te laat gekomen, dacht hij.

Hij leunde achterover tegen de muur. Nu was hij heel slaperig. Het scheen maar een moment later, dat Mishma hem wakker schudde.

„Wat? Wat is er?” antwoordde Dumah slaperig.

„We vertrekken! De Egyptenaren zijn erg boos en zeggen, dat we moeten gaan.”

Ogenblikkelijk was Dumah klaar wakker en repte zich op de been.

„In orde, jongens,” zei Jetur. „Naar buiten, jullie allemaal. Volg de mensen.”

Dumah haastte zich naar buiten. Hij zag het volk van Israël zich zuidwaarts haasten, terwijl ze hun kudden voortdreven. Hij hoorde blijde uitroepen en voelde zijn eigen opwindende groeiën. Maar hij voelde geen echte vreugde. Hoe zou hij kunnen, terwijl hij wist, dat Rachel niet mee ging op hun tocht naar de vrijheid?

Stof warrelde omhoog, toen meer en meer mensen zich invoegden. Dumah zag hen voorbijtrekken en gedurende een lange tijd bewoog hij zich niet. Hij kende het huis, waar Rachel was. Hij zou er naar toe gaan, haar in het geheim naar buiten roepen en dan zouden ze samen kunnen ontsnappen! Maar toen hij probeerde terug te gaan, bleek het erg moeilijk door de menigte Israëlieten heen te komen, die de andere kant uitging.

Hij bleef het proberen, totdat de menigte uitdunde. Dumah bewoog zich

snel vooruit, toen – een Egyptische strijdswagen juist voor hem stopte.

„Waar ga je naar toe, jongen?“ vroeg de soldaat op bevelende toon.

Dumah zei niets. Hij wilde niet liegen. Hij durfde de waarheid niet te zeggen.

„Weg met jou, jongen,“ zei hij. „Niemand van jullie is meer in Ramses gewenst. Maak dat je wegkomt!“

Dumah keerde zich om, beseffend dat hij niets anders meer kon doen. De meeste mensen waren hem nu ver vooruit, en hij begon achter hen aan te lopen.

Voor hem zwoegde een jonge vrouw alleen een tweeling dragende! Zich afvragende hoe ze zo ver had kunnen komen, haastte Dumah zich naar haar toe.

„Hier,“ zei Dumah, „laat mij er één dragen!“

„Alsjeblieft,“ fluisterde ze en Dumah nam één van de baby's van haar over.

Ze wandelden verder en verder, en verder. Toen de duisternis inviel, werd naar achteren door geroepen dat ze voor de nacht zouden kamperen.

De jonge vrouw, Maalah, zonk neer, waar ze was en Dumah ging bij haar zitten. Even later kwam Joash, haar man aanlopen. Hij was een schaapherder en had veel dieren om voor te zorgen. Hij bedankte Dumah hartelijk en zei: „Jij bent niet langer zonder gezin, jongen. Je zult bij ons blijven.“

Zij bakten die avond ongezuurd brood en na het eten gingen ze op het zand liggen om te slapen. Dumah had het koud en was te vermoeid om te slapen. Hij zag de grote gestalte van een man, die tussen de mensen heen en weer liep. Daarna stond de man een lange tijd stil met zijn gezicht omhooggeheven naar de hemel, zijn armen

over zijn borst gekruist. Hij was Mozes, wist Dumah, en een gevoel van warmte en eerbied kwam over hem.

Zijn gedachten keerden terug naar Rachel en het gevoel van warmte verdween.

De vermoeiende tocht naar het zuiden begon de volgende morgen weer vroeg. Dumah ploeterde voort, het kind Ruth dragend; hij was dankbaar, dat hij een beetje mee kon helpen.

De lange dag vorderde langzaam, omdat de mensen vermoeid raakten. Ze rusten vaak en keken achterom te zien of zij misschien werden achtervolgd.

Dumah was de volgende morgen vroeg op. Hij stond over het slapende kamp uit te kijken. Hoe velen waren er, hij dacht wel duizenden, vele duizenden. Toch lag er een diepe droefheid over hem om de éne die er niet was.

„Dumah?“

Hij keerde zich naar Maalah en hij zag, dat zij wist, dat hij verdriet had. „Ik denk niet dat ik verder mee kan gaan,“ zei hij langzaam. „Ik moet teruggaan . . . naar mijn zuster.“

„Het is te ver nu, Dumah,“ antwoordde zij. „Je zou ons nooit meer kunnen inhalen, zelfs al vond je haar en ontsnapte.“

„Ik moet het proberen,“ zei hij.

„Als je ons in de steek laat, Dumah, kan ik mijn twee baby's niet dragen. Mijn man moet de schapen voortdrijven. Dus, Dumah, je zult me moeten helpen te beslissen, welke ik achter zal laten, Rebecca? Of de kleine Ruth, die jij voor mij hebt gedragen?“

Dumah zweeg een lange tijd. „Ik – ik wil verder gaan,“ zei hij. „Ik zal Ruth voor u dragen. Dat zou Rachel willen.“

Ze reisden ver die dag. Dumah keek vaak achterom. Tegen het einde van de dag zag hij een stofwolk aan de horizon. Hij dacht, dat het de stof was, die in de lucht hing door het lopen van zijn volk, maar het leek vreemd, dat het zo lang bleef hangen.

Spoedig bereikten ze de top van een kleine hoogte. Voor hen strekte het water zich breed uit, zacht kabbelend in de avondbries en rood in de stralen van de ondergaande zon. Ze sloegen hun kamp op aan de kant van het water. Terwijl Maalah het avondeten klaarmaakte, wandelde Dumah naar de rand van het kamp en keek om.

Toen zag hij dat de stofnevel eerder groter was geworden dan kleiner. Anderen rondom hem keken er ook naar.

Overal om hem heen ontstond een gemompel. „De Egyptenaren! Ze komen om ons terug te halen!”

Teneergeslagen besefte Dumah dat het waar moest zijn. Het was de enige logische verklaring van de verre stofwolk!

Hij hoorde zwak het geblaat van een zoekgeraakt lam. Net toen hij zich omdraaide om weer terug te gaan naar Maalah en haar familie, zag hij een klein figuurtje van het kamp terugrennen in de richting van het geluid dat

het lam maakte. Het was de gedaante van een meisje. Hij keek bedenkelijk, daarna glimlachte hij. Dat zou net iets voor Rachel zijn, achter een verloren schaap aangaan, het gevaar niet achtend. Toen zag hij het meisje, terwijl ze over de helling ging, truien en vallen!

Dumah snelde naar haar toe.

De stofwolk kwam nu snel nabij. Op de top van een heuveltje zag hij het meisje aan de voet van de helling geknield, terwijl ze een klein lam in haar armen nam. Wat lijkt ze van hier gezien op Rachel, dacht hij.

Toen ze opstond, draaide ze zich naar hem toe en opeens uitte zij een kreet van blijdschap. „Dumah!”

„Rachel!” riep hij terug. Ze was al die tijd bij haar eigen volk geweest!

Toen lachte Dumah luid. Plotseling boezemde de stofwolk hem geen vrees meer in. Hij nam het lam van Rachel over en samen renden ze naar het kamp terug. Toen kwam de beschermende wolkkolom tussen het kamp van de Israëlieten en de soldaten van Egypte. De gehele nacht blies er een harde wind van het oosten over het water en toen de morgen aanbrak, renden Dumah en Rachel met de anderen door de opening in de Rode Zee — naar het land, dat Jehova hun volk had beloofd.

ZONDAGSSCHOOL

Door bevindingen waartoe leiders in de didactische pedagogiek gekomen zijn, beginnen de leraren zich te realiseren dat een leerling niet alleen maar een vaatje is dat gevuld moet worden, maar dat hij is...

Een lamp die aangestoken moet worden

DOOR LYNN F. STODDARD

Al jaren lang hebben mensen gezocht naar een antwoord op de vraag:

„Wat voor onderwijs is er nodig om veranderingen ten goede in het leven van onze leerlingen teweeg te brengen?“

Voor leden van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is deze kwestie van bijzonder belang omdat dikwijls blijkt dat we van ons onderwijs in de grondbeginselen van het Evangelie aan onze jeugd niet zoveel resultaten zien als we graag zouden willen. Vele leerlingen volgen regelmatig de lessen op de zondagschool zonder evenwel een „wezenlijk geloof in God“ te ontwikkelen, een getuigenis of een overtuiging van een levenswijze zoals de Kerk die aanbeveelt. Er zijn wel velen die er naar streven om op zending te gaan, in de tempel te trouwen, hun volledige tiende en vastengaven

te betalen, het Woord van Wijsheid na te leven en aan alle activiteiten in de Kerk mee te doen maar velen ook niet.

Hoe kunnen we ze werkelijk doordringen van de evangelieboodschap? Op welke manier kunnen wij toewijding aan het Evangelie in het leven van onze jonge mensen aankweken?

Van vele zondagsscholen hebben wij het „vaatje“ gevuld, maar wij zijn er niet in geslaagd om „de lamp aan te steken“. Deze leerlingen hebben alle of bijna alle studiecurssussen wel gevolgd en schijnbaar hebben zij de behandelde stof ook wel in zich opgenomen, maar toch ontbreekt het hun nog aan geloof en toewijding. Hoe kunnen wij het vuur van een getuigenis toch in hen doen ontbranden?

Zij die de samenhang tussen onderwijzen en leren

bestudeerd hebben komen met enkele nieuwe aanwijzingen. De resultaten van hun onderzoeken zijn in hoge mate interessant, daar zij de grondbeginselen van het Evangelie ondersteunen en versterken. Uit die onderzoeken komt vooral één gedachte voort die van principiële betekenis is n.l. dat wij heden ten dage onze ideeën over onderwijs moeten herzien en baseren op ons begrip van het leerproces: *Wij moeten niet denken dat we onderwezen hebben als wij alleen maar feitenmateriaal gegeven hebben.*

Vroeger beschouwden de leraren de leerlingen als „kennis opsloppers“. Wij dachten dat het doen en laten van een leerling wel op de één of andere manier in een positieve richting gestuurd zou worden als hij maar feitenmateriaal ontving en dat begreep. Nu weten we dat dit niet het geval is. Iedere dag doen we allemaal wel dingen tegen beter weten in. Er is iets meer nodig dan het verstrekken en bespreken van feiten.

De leiders in de didactische pedagogiek raden ons aan de leerling meer als een „denker“ te beschouwen, meer als iemand die kennis „produceert“ dan als iemand die ze alleen maar „opsloopt“.

Onderwijzen om kennis te doen „opsloppen“
(vaatje vullen)

De leraar

(1) Houdt als het ware een lezing of leest de les voor.

(2) Wendt allerlei manieren aan om feitenmateriaal te presenteren:

- a. platen,
- b. dia's,
- c. films,
- d. kaarten en atlassen,
- e. bord,
- f. uittreksels, enz.

(3) Spooft de leerlingen aan om de feiten goed in zich op te nemen en te onthouden. Stelt vragen over feiten.

Onderwijzen om kennis te produceren en het denken te bevorderen

(de lamp aansteken)

De leraar

(1) Gebruikt de gegevens uit de les als het „ruwe materiaal“ voor het opbouwen van een mening, een zekere levenshouding, een getuigenis, een verbintenis. Gebruikt de methode van probleemstelling om de klasleden ervaring te laten opdoen met het vormen van eigen ideeën.

(2) Zorgt voor hulpbronnen zodat het leren het gevolg is van het gebruik van:

- a. mensen,
- b. platen, dia's, films, kaarten, atlassen,
- c. lesboeken,
- d. tijdschriften, boeken, enz.

(3) Doet een ernstige poging om de leerlingen zelf te laten redeneren en kennis te produceren. Brengt vele alternatieven ter analyse naar voren en stelt

open vragen om het denken te bevorderen:

- a. Wat zou er gebeuren als . . . ?
- b. Wat had er kunnen gebeuren als . . . ?

(4) Zorgt dat de klasleden actief meedoen en bij de les betrokken worden. Brengt democratie in praktijk door de klasleden zelf een norm te laten stellen voor een hoffelijk gedrag.

(5) Zorgt voor een scherpe zinnige analyse van het feitenmateriaal door de klasleden de mogelijke gevolgen van een bepaald gedrag te laten voorspellen.

(6) Houdt de leerling zelf verantwoordelijk voor zijn groei en ontwikkeling.

(7) Gebruikt *preventieve* middelen om de interesse en het enthousiasme te behouden:

- a. Bereidt zich met bidend hart voor.
- b. Bestudeert elk kind om aan de weet te komen wat het nodig heeft.
- c. Betreft elke leerling actief bij de les.

(8) Betreft gebeurtenissen uit het verleden op het werkelijke leven, persoonlijke ervaringen van ieder mens afzonderlijk.

(9) Zorgt voor toepassing van de les door het organiseren van projecten voor de klas om een proef te nemen met het evangelie. (Zie „Het joodse paasfeest, De Ster, april 1968)

Laat de leerlingen een verslag uitbrengen van de resultaten van hun „leren door doen“.

(10) Helpt de leerlingen de antwoorden zelf te vinden door hun vragen:

(4) Verwacht dat men aandachtig luistert.

(5) Gebruikt de bespreking in de klas om de leerlingen te helpen tot hetzelfde antwoord te komen als de leraar of om te raden wat de leraar denkt.

(6) Geloofd dat de leraar ten volle verantwoordelijk is voor wat er met de leerling gebeurt.

(7) Om de orde te handhaven treedt hij *corrigerend* op.

(8) Noemt slechts algemeen geldende waar-schijnlijke gevolgen.

(9) Raadt de leerlingen aan de les op hun dagelijkse leven toe te passen.

(10) Onderwijst door gezag (vertellen). Beantwoordt de vragen van

- de leerlingen direct.
Legt overdreven nadruk op het „goede“ en het „verkeerde“ antwoord.
- Weer aan de klas te stellen;
  - met een wedervraag te beantwoorden;
  - ze te vertellen waar ze het antwoord kunnen vinden.

Deze nieuwe kijk op de samenhang van onderwijzen en leren zal een grote invloed gaan uitoefenen op de opvoeding van onze kinderen, de jeugd van de toekomst.

Onderwijs dat inderdaad de levenshouding en het geloof verandert, dat is wat wij zoeken. De vooraanstaande psycholoog en opvoeder Earl Kelley heeft gezegd:

„... Wat iemand voelt is belangrijker dan wat hij weet. Dit leiden wij af uit het feit dat iemands gedrag beheerst wordt door wat hij voelt en niet door wat hij weet.“

Laten we het idee dat de taak van de leraar bestaat uit het verstrekken van feitenmateriaal van ons afzetten. De taak van de leraar is te zorgen voor leerrijke ervaringen.

Vader en zoon

Eens gingen een vader en zijn zoon een berg beklimmen. Op het pad dat zij gekozen hadden waren een paar gevaarlijke steile plekken. Toen zij tegen één van deze verraderlijke hellingen opklommen riep iemand naar de kleine jongen: „Houd je je vader goed vast, jongen?“

De kleine jongen antwoordde: „Nee, maar hij houdt mij goed vast.“ Dit voorbeeld geeft een belangrijke waarheid weer. Als ik voor mijn veiligheid afhang van mijn eigen greep op de Vader dan zal ik waarschijnlijk struikelen en vallen. Wat mij staande houdt is de wetenschap dat mijn Vader mij vast in Zijn greep heeft.

— Robert V. Ozment, in *But God can*
(Fleming H. Revell Company)

Er zijn vele dingen in de Bijbel die ik niet kan begrijpen; er zijn vele dingen in de Bijbel die ik slechts denk te begrijpen, maar er zijn ook vele dingen in de Bijbel die ik niet verkeerd kan begrijpen.

— Anonymus, aangehaald uit
The Encyclopedia of Religious Quotations
(Revell)

Avondmaalsopzeggingen voor mei 1968

Senior-zondagsschool

... zie toe, dat gij niet onwaardig van het avondmaal van Christus gebruikt, doch ziet toe, dat gij alle dingen in waardigheid doet, ..."

(Mormon 9 : 29)

Junior-zondagsschool

Jezus zeide: „Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijkterwijs Ik u liefgehad heb.“

(Johannes 15 : 12)

Andante

Robert Cundick

Tien jaren, en meer, van groei in de OOV

Overschillig wie ze zijn of waar ze leven, jongens en meisjes storten zich in de beginperiode van hun volwassenheid als zij twaalf jaar oud zijn. Daarom ook komen zij als zij deze leeftijd van twaalf jaar hebben bereikt op de OOV. Zij ontvangen leiding van leraren en leiders die in hen een geleidelijke ontwikkeling van hun persoonlijk getuigenis en hun talenten doen ontstaan. Deze ontwikkeling maakt dat zij als persoonlijkheden opvallen bij hun medemensen. Dit is een van de grote zegeningen van het Evangelie.

Ouderling LeGrand Richards heeft eens geschreven: . . . „Velen (n.l. heiligen der laatste dagen) zijn door eigen ouders uit het ouderlijk huis gezet, alleen omdat zij zich hadden aangesloten bij de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Dergelijke handelingen zijn voor ons onbegrijpelijk, tenzij wij verstaan hoe Satan de mensen beïnvloedt bij zijn pogingen om zijn doelen te bereiken en het werk des Heren te niet te doen. Ouders volgen hun kinderen zelfs naar de galg, maar zodra zij de waarheid aannemen en navolgen, keren zij hun de rug toe . . .” („Een wonderbaar werk en een wonder”, bladzijde 322.)

In ditzelfde boek (bladzijde 316) haalt Ouderling Richards een artikel van Dr. J. Orval Ellsworths aan, getiteld: „Wat anderen van de Mormonen denken”: . . . Voor zover ik de Mormonen heb gadeslagen, overtreffen zij enig ander volk in het ganse land in hun hoog zedelijk peil. . . Ik kan alleen met de hoogste bewondering spreken van hun streven om hun jongeren op te voeden tot eerbare en werkzame mannen en vrouwen.”

Het is het doel van de OOV om de ouders te helpen bij het onderrichten van hun jongens en meisjes opdat zij werkzame en eerbare mannen en vrouwen zullen zijn. Om dit te bereiken maken de meisjes in de OOV een periode van tien jaar door van geleide groei. Zij blijven twee jaar in de Bijenkorfklas (12 en 13 jaar), twee jaar zijn ze OOV-meisjes (14 en 15 jaar), twee jaar Lauwer-

meisjes (16 en 17 jaar) en drie jaar of meer Arenleesster (18 jaar en ouder). De jongens brengen tien jaar of meer door in de volgende OOV-klassen: Voorlopers (12, 13 en 14 jaar), E-Mannen (15, 16 en 17 jaar) en M-Mannen (18 jaar en ouder). Er zijn ook klassen in de OOV voor jonggehouden en voor oudere leden die jong van hart zijn, die belangstelling hebben en verlangend zijn om meer te leren.

De OOV staat open voor alle energieke jonge mensen of zij nu lid van de Kerk zijn of niet. Leden en niet-leden kunnen deelnemen aan het klassewerk en aan het prestatie- en onderscheidingsprogramma van alle leeftidsgroepen. In de meeste gevallen zijn de vereisten wat het prestatieprogramma betreft gelijk, maar als de OOV-besturen denken dat een speciale eis inbreuk maakt op het geloof van degene die niet-lid is, zijn er alternatieve vereisten om hierin tegemoet te komen.

Het klassewerk en de hechte omgang met leeftijdgenoten die in de OOV zijn te vinden zijn van primair belang voor de verstandelijke en geestelijke groei van ieder meisje en iedere jongen. In de toekomst zullen artikelen verschijnen waarin de oogmerken van de activiteiten in de OOV en de mogelijkheid voor ontwikkeling van de talenten van ieder persoon worden uiteengezet.

Voor de meisjes

Alle klassen in de OOV hebben een persoonlijk onderscheidingsprogramma. Het meisje kan het hele jaar door aan de vereisten hiervan werken en de onderscheiding van Erebij, OOV-vreugd, Gelauwerde of Gouden Arenleesster behalen. Men behoeft alleen maar enige van de vereisten door te lezen om zich te realiseren hoeveel geestelijke en praktische groei een meisje door dit programma ontvangt. Inlichtingen over de volledige vereisten zijn te verkrijgen bij de OOV-klasseleiders.

De Bijenkorfmeisjes kunnen een Werkbij- of Erebij-onderscheiding ontvangen door te werken aan „cellen”.

Cellen zijn o.a. te vinden op de volgende negen gebieden: (1) *Hebt geloof* door te denken aan persoonlijke gebeden; (2) *Zoekt kennis* door het lezen van „De Ster” en door de OOV-leesopdracht voor 1967–1968; (3) *Straalt blijdschap uit* door het maken en geven van een kerstgeschenk; (4) *Waakt over gezondheid* door de 89ste afdeling van de Leer en Verbonden (het Woord van Wijsheid) te begrijpen; (5) *Eert het vrouwzijn* door vrouwelijk te zijn en ingetogen in kleding en gedrag; (6) *Waardeert werk* door een half uur eerder op te staan en deze tijd te gebruiken om een talent te ontwikkelen; (7) *Proeft de zoetheit van dienstbetoon* door iets bijzonders te doen zoals het verzorgen en bezighouden van kleine kinderen; (8) *Bemint waarheid* door altijd eerlijk en oprecht te zijn; (9) *Voelt vreugde* door te leren om opbouwende kritiek dankbaar te aanvaarden.

Een OOV-meisje vol verlangen om de OOV-vreugd te behalen, dient vijf schrifturgedeelten uit het hoofd te leren, aan haar „Schatten van Waarheid”-boek te werken, waarbij zij in haar eerste jaar twee afdelingen tot op de dag dient bij te houden, en een aanvullende afdeling in het tweede jaar; een boek te lezen uit de vastgestelde lijst van boeken of zes nummers van „De Ster” te lezen, te voldoen aan het persoonlijk project door te zorgen voor haar kamer (bed opmaken, kleren netjes opruimen, de kamer stofvrij en schoon houden, eigen kleren strijken) en de symboliek van de roos uit het hoofd te kunnen opzeggen en deze toe te passen in haar eigen leven.

Het Lauwermeisje dat Gelauwerde wil worden kiest twee paaren uit waarnaar zij drie maanden wil leven. Dit kunnen zijn: (1) *Paarlen van schoonheid* door alle taken en verantwoordelijkheden blijmoedig te aanvaarden; (2) *Paarlen van wijsheid* door het laatste nieuws en de Schrifturen te lezen; (3) *Paarlen van liefde* door iedere dag iets aardigs voor iemand te doen. Hier staat slechts één punt vermeld van ieder gebied; er kan gekozen worden uit twaalf punten in iedere categorie.

De M-Man en Arenleesster die Meester M-Man en Gouden Arenleesster willen worden, dienen behalve een goed leven te leiden en de geboden e.d. te onderhouden een aantal aangegeven bezigheden te verrichten: (1) *Geestelijk* door gedurende een jaar les te geven in een klas van een organisatie van de Kerk; (2) *Leiding geven* door een algemeen voorzitter te zijn van een ontspanningsprogramma van de wijk of ring; (3) *Cultureel* door de klas te vertegenwoordigen in een officieel dispuut; (4) *Creatief* door drie kledingstukken te maken, waarvan er één een jupon, costumeuf of jas dient te zijn. Nogmaals, dit zijn slechts enige van de meer dan veertig bezigheden die een M-Man of Arenleesster kan uitvoeren.

Voor de jongens

Iedere jongen kan door aanwijzingen van de leraar en door aanmoediging van de ouders groeien om zijn manzijn als priesterschapsdrager te vergroten door dagelijks en wekelijks bezig te zijn in het OOV-programma voor Voorlopers, E-mannen of M-Mannen.

Als een Voorloper zich onderscheidt kan hij een Leerling, Verkenner en Meester worden.

Het Voorlopersprogramma neemt de plaats in van het Padvindersprogramma. Het vormen van een Padvindersgroep van de Kerk wordt aangemoedigd.

De Padvinders dienen aan de vereisten te voldoen zoals vastgesteld door de Padvinderij in alle landen. Deze vereisten kunnen bestudeerd worden in de handboeken die in het bezit zijn van de plaatselijke Kerkautoriteiten of de groepsleiders en dit programma geeft een jongen de gelegenheid om sociaal, geestelijk, moreel en verstandelijk te groeien.

De „Duty to God”- („Plicht tegenover God”)-onderscheiding is voor de jongens die vier jaar hebben voldaan aan de eisen van dienstbetoon aan zichzelf, zijn familie en zijn hemelse Vader. Hij kan met het werken aan de eisen beginnen als hij twaalf jaar oud is, maar hij dient klaar te zijn als hij negentien jaar is. De „Duty to God”-onderscheiding wordt toegekend aan bekwame heiligen der laatste dagen als bewijs dat zij hun „plicht tegenover God” hebben gedaan bij het houden van de eerste verplichting van de Padvindersbelofte: „Op mijn eer belof ik dat ik mijn best zal doen om mijn plicht tegenover God...” De vereisten voor de onderscheiding brengen de normen en idealen van de Aäronische priesterschap, de Zondagsschool en het JMOOV-programma voor jongens in het brandpunt. Onder andere dient hij prestatiecertificaat van het Aäronische Priesterschap te ontvangen; 75% van de zondagsschoolvergaderingen te bezoeken; tenminste 75% van de wekelijkse JMOOV-vergaderingen te bezoeken en een officieel geregistreerde Padvinder te zijn of – indien er geen Padvindersgroep van de Kerk is – ingeschreven te staan in de JMOOV-klas van zijn leeftijd.

OOV-leiders worden geroepen door de priesterschap onder inspiratie van de Heer. OOV-leiders zoeken voortdurend geestelijke leiding. Zij bestuderen de voorgeschreven lessenserie en het prestatieprogramma. Zij zijn standvastig in hun getuigenis van het Evangelie en geven leiding door hun voorbeeld.

De uren die de jonge mensen iedere week onder de hoede van de OOV-leiders doorbrengen zijn uren waarin zij beschermd zijn tegen de kwade invloeden van de buitenwereld. Onze jeugd bestaat uit jonge mensen die veel hebben te leren, veel moeten bereiken en veel hebben bij te dragen aan de mensheid. Zij houden hun gedachten en lichaam rein. Zij zijn de leiders van de toekomst.

De OOV aanvaardt de uitdaging om ze te helpen waarbij te zijn voor de roepingen die tot hen zullen komen in de Kerk, in de gemeenschap, in hun land en in het bijzonder als leiders van hun eigen huisgezinnen bij het opvoeden en behoeden van hun kinderen.

Er is een OOV in bijna iedere plaats ter wereld, waar een half miljoen jonge mensen nu voortdurend leiding en inspiratie ontvangen en waar zij met plezier aan het programma deelnemen.

Mocht er een plaats zijn waar geen OOV is, dan kan zij worden georganiseerd. Voor inlichtingen kunt u schrijven naar MIA, 79 South State Street, Salt Lake City, Utah, 84111, USA.

Voor **de JEU**GD van de Kerk*

Niets in deze wereld kan een gezin dichter bij elkaar brengen dan te zamen alles te doen en zich opofferingen voor elkander te getroosten en niets kan die liefde zo diep doen beleven als geestelijke ervaringen die worden tot...

Een gezinsaan gelegenheid

DOOR ROSALIND FARNSWORTH

Ik denk met blijdschap terug aan de dagen mijner jeugd, want ik groeide op in een heerlijk gezin, waar het geld niet opgestapeld lag, maar waar liefde en geestelijke zegeningen in overvloed aanwezig waren.

Wat ik me van ons gezin het best herinner houdt verband met activiteiten in de Kerk. Wij gingen samen als gezin naar de kerk. Onze ouders *stuurden* ons er nooit heen, maar ze *namen ons mee*. Ik kan me geen zondag herinneren dat mijn vader of moeder er niet was. We hielden gezinsavond en gezinsgebed. Iedere avond voor het eten werd er een stuk uit de standaardwerken van de Kerk voorgelezen. Dit bracht ons nader tot elkaar en gaf ons een duidelijker begrip van de Schrift. Wij waren een groot gezin in nederige omstandigheden en dikwijls moesten we dingen met elkander delen of het zonder doen, maar dit vermeerderde onze liefde en waardering voor elkander nog meer.

Onze kerkactiviteiten leidden tot één van de mooiste ervaringen uit mijn leven n.l. het samen dragen van de financiële verantwoordelijkheid voor een zending in het veld. Ik zou u deze ervaring graag willen vertellen als een huldeblijk aan mijn familie en om met anderen de vreugde te delen die wij beleefden door te zamen deel te nemen aan zo'n geestelijke ervaring.

Ik hield bijzonder veel van mijn oudste broer, de oudste van negen kinderen, toen hij op zending ging naar het zuidelijk deel van het verre Oosten. Ik dacht dat ik zijn afwezigheid nooit zou kunnen verdragen, want wij hielden zo veel van elkaar. Ik vind nog altijd dat hij één van de fijnste mensen is die ik ooit heb gekend. Hij was altijd een goed voorbeeld voor zijn jongere broertjes en zusjes en wij houden erg veel van hem.

Toen ik van school af kwam ging ik naar de stad waar ik kon werken om geld te verdienen om college te kunnen

lopen. Ik dacht echter steeds aan mijn broer en hoeveel ik van hem hield. Toen kwam het in mij op dat ik hem nu daadwerkelijk mijn liefde kon tonen. Ik kon hem, terwijl hij op zending was, financieel steunen. Het was mijn plan om in het najaar naar de universiteit te gaan maar ik dacht veel na en bad veel om te ontdekken wat ik eigenlijk moest doen. Juist in die tijd dat ik probeerde een besluit te nemen woonde ik op een zondag een ringconferentie bij waar ouderling S. Dilworth Young sprak. Hij sprak over onze verplichtingen tegenover onze ouders, broers en zusters wanneer die in nood zaten. Ik gevoelde dat dit het antwoord was. Ik sprak met mijn vader en deelde hem mijn verlangen mee. Hij wilde zo'n last niet graag op mijn schouders leggen en vond dat ik nog wat meer onderwijs moest hebben en daarom zei hij dat ze het wel konden bolwerken en dat het zijn verantwoordelijkheid was. Ik legde hem toen uit dat ik het gevoel had dat de Heer wilde dat ik meehielp en dat ik het graag wilde doen. Eindelijk stemde vader er in toe en een jaar lang betaalde ik het grootste deel van de kosten van mijn broers zending. Dit was een van mijn mooiste ervaringen. De Heer zegende mij overvloedig en ik was in staat om niet alleen mijn broer te steunen maar ook genoeg te sparen voor college het volgende jaar.

Nadien hebben alle kinderen altijd hun best gedaan om iemand in het zendingsveld te steunen. Toen mijn broer weer thuis was en ik oud genoeg was voor een zending, werd er een familieraad gehouden om te zien hoe mijn onkosten bestreden konden worden.

Er werd besloten dat mijn oudere broer en een jongere zuster zouden helpen, samen met een tante en een oom die dit hadden aangeboden. Steeds als deze met hard werken verdiende cheques mij in het zendingsveld bereikten, vermeerderde mijn liefde en waardering voor mijn geliefden. Mijn broer was op de universiteit en hielp mij, terwijl mijn zuster werkte en tegelijkertijd een ringzending vervulde.

De twee die na mij voor een zending in aanmerking kwamen, waren een broer en een zuster. Zij gingen ongeveer twee maanden na elkaar weg. Na de afscheids-

dienst van mijn zuster vroeg een lid uit de wijk die onze familieomstandigheden wel kende: „Broeder Farnsworth, hoe is het toch mogelijk dat u twee zendelingen tegelijk in het veld kan houden?”

Mijn vader antwoordde: „Wij hebben 57 kalveren en als die er nu aan moeten gaan, plus al het andere dat wij bezitten, dan reddten we het nog!”

Toen mijn moeder een dergelijke vraag gesteld werd merkte zij op: „Wij nemen het maar zo het komt, wij leven van de ene dag in de andere. Met geloof en hard werken komen we er wel.”

Hun grote geloof en hun gewilligheid om de Heer te dienen heeft mijn hart dikwijls verwarmd. Deze training is voor ons, kinderen, van onschatbare waarde geweest.

Kort geleden kwam ik weer eens een keer thuis en mijn jongste broertje van tien kwam mij tegemoet rennen om mij een nieuw horloge te laten zien. Het was een alles-behalve fraai ding, maar hij voelde zich of hij de hele wereld bezat. Later vroeg ik aan moeder waar hij het geld voor dat horloge vandaan had. Ik hoorde dat hij er met een oudere broer voor gewerkt had, zij hadden hooi in balen verpakt voor een veefokker daar ter plaatse. Toen had hij dat horloge gekocht, maar het grootste deel van zijn verdiende geld had hij naar de zendelingen gestuurd. Er kwamen tranen in mijn ogen toen ik zag hoe vrolijk dat kleine broertje de straat op huppelde om met zijn vriendjes te gaan spelen. Ik wist dat geen enkel ding van materiële waarde mij zoveel blijdschap zou kunnen verschaffen als de vreugde die nu mijn hart vervulde. Ik heb dikwijls gebeden dat ik kinderen mocht krijgen zoals mijn broers en zusters waren en dat ik een even goed voorbeeld voor hen mocht wezen als mijn vader en moeder. Op het ogenblik zijn er van ons gezin drie zendelingen in het veld.

Niets op deze wereld kan een gezin dichter tot elkaar brengen dan liefde thuis. Niets kan deze liefde zo doen groeien als het samen beleven van geestelijke ervaringen.

De familie als een eenheid

Gedurende het afgelopen jaar hebben wij getracht om de leden der Kerk de goddelijke verantwoordelijkheid die wij hebben op het gebied van het tempelwerk onder ogen te brengen. Wij hebben getracht om in het hart van alle heiligen der laatste dagen de leerstelling te planten die Moroni aan de profeet Joseph Smith heeft geopenbaard over de uitspraak van Jezus: „Ziet, Ik zende ulieden den profeet Elia eer dat die grote en die vreselijke dag des Heeren komen zal. En hij zal het hart der vaderen tot de kinderen wederbrengen, en het hart der kinderen tot hun vaderen; opdat Ik niet kome, en de aarde met den ban sla.“

Aanvangende deze maand zullen wij trachten, de priesterscheidsleiders, klasseleraren en alle leden der Kerk leren gebruik te maken van de genealogische hulpmiddelen, in onze eigen woonplaats, ons land en bij de Genealogische Vereniging in Salt Lake City.

Het doel van genealogisch onderzoek, voorzover het de leden van onze Kerk betreft, is om onze voorouders voldoende te identificeren zodat wij weten wie zij zijn, hun onderlinge verwantschap vast te stellen, opdat wij voor hen plaatsvervangende verordeningen zullen kunnen verrichten in de tempels van de Heer voor hun verheerlijking in het Celestiale Koninkrijk van onze Vader in de hemel. Het genealogische document is niet het doel van het onderzoek, maar een hulpmiddel voor goddelijke doelstellingen. De genealogische lijst op zichzelf is niet het document waarvan de Here heeft gezegd dat het het goddelijk verslag van onze doden is. Het document van de voltrokken verordeningen in de tempels is het waarachtig document van onze doden. Hieraan kunnen wij zien hoe belangrijk het is dat de documenten die door ons worden samengesteld zo accuraat mogelijk moeten zijn opdat het tempelwerk zal resulteren in correcte en deugdelijke verordeningen. Indien de verordening niet juist is kan de Heer niet zijn goddelijk stempel of goedkeuring geven aan de handeling.

Als hulpmiddel in dit voorbereidingswerk, of genealogisch onderzoek zoals het wordt genoemd, bezitten wij een belangrijke lijst, genaamd de stamboomlijst. De stamboomlijst kan

worden aangemerkt als een wegekaart die ons toont vanwaar wij zijn gekomen. Voordat men begint aan een autorit naar een plaats waar men nog niet eerder was, gaat men een wegekaart naslaan en gaat de plaatsen na waar langs men zal moeten gaan voordat men op zijn bestemming arriveert. Men reist naar de juiste plaats, in de kortst mogelijke tijd en langs de beste wegen. Zo is het ook met de stamboomlijst. Het is de wegekaart tot onze voorouders en zij toont ons wie zij zijn, waar zij zijn geboren, wanneer zij zijn gestorven en waar deze gebeurtenissen plaatsgevonden hebben.

Eén van de doeleinden van ons genealogisch onderzoek is om onze stamboom uit te werken tot zover terug als wij kunnen komen. Dit kan gewoonlijk op drie manieren worden gedaan. Ten eerste beginnen wij onze stamboomlijst vanuit onze persoonlijke kennis. Wij noteren op de lijst alle gegevens betreffende onszelf, onze ouders, onze grootouders en zo verder totdat wij alle gegevens binnen de kring van onze familie hebben verbrijkt. Ten tweede nemen wij contact op met onze bloedverwanten om te zien of zij ons kunnen helpen bij het uitbreiden van onze stamboom. Ten derde, nadat wij dit alles hebben gedaan, begint het eigenlijke genealogische onderzoek. Wij doen nu een van beide, wij schrijven of bezoeken de archieven waar onze familie woonde, waar zij werden geboren, trouwden en waar zij stierven. Wanneer wij hierover bepaalde gegevens hebben verkregen, schrijven wij die in op onze lijst, aldus onze directe afstamming zo ver als wij in staat zijn uitbreiden.

Wij moeten er wel rekening mee houden dat de stamboomlijst geen gezinnen toont maar slechts onze directe voorouders. Er komen geen details over hun vrouw en kinderen in voor, noch hun verwantschap tot anderen. Het is de verantwoordelijkheid van ieder lid van de Kerk om zijn eigen onderzoek te verrichten op zijn eigen stamboom en daarna de gezinnen samen te voegen zodat zij een volledige familieketen gaan vormen. Deze familieketen kan aan elkaar worden verzegeld in een eeuwige eenheid van voorouders die opgenomen zijn op de stamboomlijst.

Er zijn enkele kleine bijzonderheden betreffende ons genealogisch werk die wij dienen te onthouden. Een man is verantwoordelijk voor het genealogisch werk voor zijn eigen lijn en een vrouw is verantwoordelijk voor het werk voor haar lijn. Het feit dat een vrouw trouwt onthefte haar dus niet van deze verantwoordelijkheid. Zij is geenszins verantwoordelijk voor het onderzoek van de lijn van haar echtgenoot, noch is hij verantwoordelijk voor de lijn van zijn vrouw. Het huwelijk wijzigt noch verandert dit goddelijke voorrecht.

Wanneer u het werk van uw stamboomlijst voortzet, zult u vele documenten ontdekken die u waardevolle gegevens zullen verstrekken. U zult u verzekeren van geboorteakten, trouwakten, overlidensakten, doop-

zegeningscertificaten, en veel en veel meer. Bewaar deze belangrijke documenten want zij zijn het bewijs dat u uw directe afstamming op de juiste wijze hebt geïdentificeerd.

Vele families hebben een familieplakboek gemaakt. Dat is geen genealogisch verslag, maar een plakboek over de geschiedenis van de familie. Zij hebben in dit plakboek bovengenoemde belangrijke documenten verwerkt, zodat zij niet alleen worden behouden voor komende generaties, maar ook vaak roemvolle prestaties tonen voor de gehele familie.

In dit plakboek hebben de families notities, foto's, certificaten, zondagschoolprijzen, testamenten, krantenknipsels, militaire documenten en verschillende andere documenten van identificatie en prestatie bewaard.

De volgende maand zullen wij bespreken hoe wij onze stamboomlijst kunnen gebruiken voor het samenstellen van gezinslijsten, opdat tempelwerk voor onze geliefde doden zal kunnen worden uitgevoerd.

Wij sporen alle heiligen, waar dan ook, aan onmiddellijk te beginnen met het voorbereiden van een stamboomlijst van hun voorouders opdat dit werk kan worden voltooid en zorgvuldig gedocumenteerd, zodat het tempelwerk accuraat en van kracht zal zijn.

Wij hebben voor u een stamboomlijst afgebeeld, op de juiste wijze ingevuld. Let op hoe eenvoudig en gemakkelijk het is om dit werk uit te voeren, wat God ons als een voorrecht heeft geschonken om dit in deze bedeling van de volheid der tijden te doen.

STAMBOOM LIJST

10 Febr 1963
 Datum
 Johannes Stolp
 Naam ingediend Door
 J. P. Coenstraat 12bis
 Straat Adres: No.
 Loosdrecht Netherlands
 Loosdrecht Provincie
 Stad Provincie
 No. 1 op deze lijst is dezelfde persoon als No. .... Op Lijst ....

2 **STOLP, Martinus**
 Geboorte Datum 16 Feb 1912
 Plaats Delft, S-Hlln, Nthr.
 Wanneer Gehuwd 21 Dec 1939
 Overleden Op
 Waar

4 **STOLP, Poulus**
 Geboorte Datum 10 Dec 1888
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Wanneer Gehuwd 2 Apr 1911
 Overleden Op 31 July 1963
 Waar Purmerend, N-Hlln, Nthr

5 **KWADIJK, Maartje**
 Geboorte Datum 25 Apr 1890
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Overleden Op 9 Feb 1953
 Waar Purmerend, N-Hlln, Nthr

1 **STOLP, Jan**
 Geboorte Datum 20 Nov 1942
 Plaats Zeist, Utrecht, Nthr.
 Wanneer Gehuwd 3 Jan 1965
 Overleden Op
 Waar

ROELLEN, Alida
 Naan van echtgenoot of echtgenote

3 **VAN TWISK, Aaltje**
 Geboorte Datum 13 Oct 1915
 Plaats Delft, S-Hlln, Nthr.
 Overleden Op 14 Jan 1946
 Waar Zeist, Utrecht, Nthr.

6 **VAN TWISK, Jan**
 Geboorte Datum 10 Feb 1882
 Plaats Delft, S-Hlln, Nthr
 Wanneer Gehuwd 8 Apr 1910
 Overleden Op 8 Dec 1960
 Waar Delft, S-Hlln, Nthr

7 **HOOLJBERG, Cornelisje**
 Geboorte Datum 2 Mar 1888
 Plaats Middellie, N-Hlln, Nthr
 Overleden Op 8 June 1931
 Waar Delft, S-Hlln, Nthr

8 **STOLP, Maarten**
 Geboorte Datum 30 Oct 1864
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Wanneer Gehuwd 16 Apr 1885
 Overleden Op 14 Dec 1924
 Waar Purmerend, N-Hlln, Nthr

9 **BOUMAN, Grietje**
 Geboorte Datum 15 Dec 1862
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Overleden Op 4 May 1923
 Waar Beemster, N-Hlln, Nthr

10 **KWADIJK, Jan**
 Geboorte Datum 11 Mar 1857
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Wanneer Gehuwd 25 Aug 1886
 Overleden Op 19 Aug 1912
 Waar Beemster, N-Hlln, Nthr

11 **KREUGER, Reinoutje**
 Geboorte Datum 25 Jan 1861
 Plaats Alkmaar, N-Hlln, Nthr
 Overleden Op 17 Nov 1943
 Waar Purmerend, N-Hlln, Nthr

12 **VAN TWISK, Ariejan**
 Geboorte Datum 5 July 1852
 Plaats Edam, N-Hlln, Nthr
 Wanneer Gehuwd 25 Apr 1880
 Overleden Op 25 Jan 1940
 Waar Beemster, N-Hlln, Nthr

13 **KLAVER, Aaltje**
 Geboorte Datum 25 Sep 1860
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Overleden Op 30 June 1941
 Waar Beemster, N-Hlln, Nthr

14 **HOOLJBERG, Klaas**
 Geboorte Datum 16 May 1859
 Plaats Beemster, N-Hlln, Nthr
 Wanneer Gehuwd 27 Apr 1881
 Overleden Op 18 June 1924
 Waar Beemster, N-Hlln, Nthr

15 **WILLIG, Geertje**
 Geboorte Datum 18 Dec 1859
 Plaats Oudendijk, N-Hlln, Nthr

Vermeld hier het register of de bron waaruit de inlichtingen werden verkregen.
 Verwijs met een nummer naar de namen.

1,2,3,4,5,6: Fam. Rec.
 4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15: Vit. Rec.

andere wijze beter worden opgelost dan door liefde en rechtvaardigheid, lering en voorbeeld, en plichtsetrouwheid in het gezin.

Moge de Heer u zegenen in het onderwijzen en verzorgen en het nader tot u brengen van hen die Hij aan u heeft toevertrouwd, en in uw waakzaamheid over de uwen. Wanneer u dit doet, zullen de liefde in het gezin en gehoorzaamheid aan de ouders toenemen, en er zal zich geloof ontwikkelen in het hart van de jongeren van Israël; zij zullen de macht verkrijgen om kwade invloeden en verleidingen te bestrijden, rechtvaardigheid en vrede te kiezen, en zich zodoende te verzekeren van een eeuwige plaats in de familiekring van onze Vader.

God leidt deze Kerk. Blijft haar trouw. Weest trouw aan uw gezin, weest loyaal. Beschermt uw kinderen. Leidt hen, niet willekeurig maar door het voorbeeld van een goede vader, een liefhebbende moeder, en draag zodoende bij tot de kracht van de Kerk door uw priesterschap te verheerlijken in uw gezin en in uw leven.

reeds bezitten, maar de marteldood maakte een einde aan zijn publicaties van materiaal, waarvan hij zei dat hij aan de „herziening” werkte.

(John Taylor, *Times and Seasons*, februari 1843)

Hoe dit ook zij, de mummies en manuscripten werden na de marteldood van de Profeet aan Joseph's moeder, Lucy Mack Smith overgedragen. Na haar dood in mei 1855 werden de mummies en manuscripten bewaard door Emma Smith Bidamon, met wie Lucy Mack Smith de laatste twee jaar voor haar dood samenwoonde. Emma Smith Bidamon was de weduwe van de profeet en zij is sindsdien getrouwd met L.C. Bidamon. Nadat zij de mummies en manuscripten iets meer dan een jaar in haar bezit had gehad, verkocht Emma ze aan een zekere heer A. Coombs.

Het was de schriftelijke bevestiging aan de heer A. Coombs van deze verkoop, getekend door Emma Smith Bidamon en gedateerd 26 mei 1856, die behalve de 11 stukken papyrus door Dr. Atiya werd gevonden. De brief luidt: „Wij verklaren te hebben verkocht aan de heer A. Coombs vier Egyptische mummies met de bijbehorende geschriften. Deze mummies zijn afkomstig uit de catacomben van Egypte van 18 m onder de oppervlakte der aarde en werden verkregen van het oudheidkundig genootschap in Parijs, en naar New York gezonden, en gekocht door de Mormoonse profeet Joseph Smith voor een bedrag van vierentwintig honderd dollar in het jaar achttienhonderd vijfendertig zij werden door de heer Smith op hoge prijs gesteld wegens de belangrijkheid die gehecht werd aan de geschriften die toevallig werden gevonden in de borst van een der mummies. Uit vertalingen door de heer Smith van de geschriften is gebleken dat deze mummies de familie van farao, de koning van Egypte, waren; zij bleven tot aan zijn dood uitsluitend in het bezit van de heer Smith en nadien van de moeder van de heer Smith, hoewel wij herhaalde malen aanbiedingen hebben ontvangen om ze te kopen, welke steeds werden afgewezen tot aan haar dood op de veertiende mei jongstleden.” getekend „L.C. Bidamon, Emma Bidamon, Joseph Smith (haar zoon). Nauvoo, Hancock Co. Ill, 26 mei.”

De eerste daarop volgende vermelding van de mum-

mies verschijnt in de „St. Louis Museum Catalogue” blz. 42 van 1856, waar twee mummies worden beschreven die „werden bewaard door de moeder van de Profeet tot aan zijn dood, daarna door de erfgenamen werden verkocht en kort daarna door het museum gekocht”.

Een grote brand verwoestte in 1871 een groot deel van Chicago, en verondersteld werd dat de mummies en manuscripten in die brand verloren waren gegaan, zelfs al werd er in de catalogus van 1856 en die van 1863 niets gezegd van de twee andere mummies of de manuscripten. Bijzonderheden omtrent de twee andere mummies en de overige papyrusmanuscripten zullen misschien in de toekomst nog aan het licht komen.

De verzameling die kort geleden door Dr. Atiya werd ontdekt, kwam voor de eerste maal onder de aandacht van het New York Metropolitan Museum of Art in 1918. Blijkbaar had de heer A. Coombs niet alles wat hij van Emma Smith Bidamon had gekocht, doorverkocht, want in 1918 bracht een zekere mevrouw Alice C. Heusser uit Brooklyn, New York, de onlangs ontdekte papyrusrollen en het door Emma Smith getekende document naar het Metropolitan Museum om te laten taxeren. Mevrouw Heusser was een dochter van de huishoudster van de heer A. Coombs. Maar het museum ging niet tot aankoop van de collectie papyrusmanuscripten over vóór 1947, toen Edward Heusser, de man van Alice, ze ten slotte aan het museum verkocht. De papyrusrollen zijn sedert die tijd in het bezit van het museum gebleven.

Zo was alles voorbereid voor de opmerkelijke ontdekking door Dr. Atiya. Deze bladen papyrus, die slechts een deel uitmaken van die welke Joseph Smith eens bezat, zijn nu weer in het bezit van de Kerk. Zij zijn een opmerkelijk krachtig en tastbaar getuigenis van de waarheid van het door de Profeet in duidelijke en eenvoudige woorden vertelde verhaal van hoe hij enige originele papyrusdocumenten in bezit had gekregen, waarvan hij er enige had gebruikt om het in de Parel van Grote Waarde voorkomende Boek van Abraham te schrijven.

*) voetnoot.

Aangezien sommigen van de huidige wetenschapsmensen betwijfelen dat er een familierelatie tussen Chandler en Lebolo heeft bestaan, wordt een verder onderzoek ingesteld om de waarheid daarvan vast te stellen.

39 is ons magisch getal

Wat is het uwe?

Geen hocus pocus. Geen abracadabra. Dat getal 39 is plezierige realiteit. 39 Verschillende steden in de U.S.A. Wij zijn de enige transatlantische luchtvaartmaatschappij, die zoveel steden aandoet.

En wat is uw magisch getal? Dat is voor u het TWA-nummer in het telefoonboek. De hulpvaardige stem aan het andere eind van de lijn kan u alles vertellen over vluchten naar New York, Oklahoma City, naar Dayton, Denver of Las Vegas. Zeg waarheen u wilt en wij zullen u vertellen wanneer. Dat magische getal kan ook nog het telefoonnummer zijn van uw reisbureau.

up up and away

*Gedeponeerd handelsmerk

AANGEKOMEN

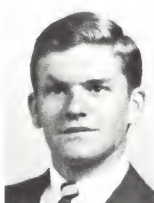

Brinksma, Andrew
Idaho Falls, Idaho

Brinksma, Lena
Idaho Falls, Idaho

Vreeken, Steven H.
London, Canada

VERTROKKEN

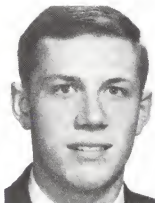

Alfred, Naomi
Fountain Green, Utah

Curtis, Marcia Lee
Salt Lake City, Utah

Bernards, P. Edward
Fremont, California

De Vries, Gary L.
Ogden, Utah

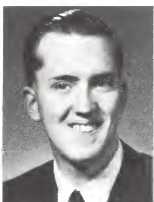
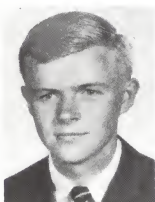

Dial, Ronald B.
Los Angeles, California

Evenhuis, Wilhelmines B.
Ogden, Utah

Flink, Hans
Murray, Utah

Jensen, Rex L.
Salt Lake City, Utah

Kwant, David A.
Salt Lake City, Utah

McCulloch, Robert L.
Rexburg, Idaho

Meyer, Stephen P.
Blanding, Utah

Meyer, Marie V.
Blanding, Utah

Miller, Orlean
Roberts, Idaho

Minnoch, Richard
Layton, Utah

Oenes, Pieter
Ogden, Utah

Reynolds, Donald H.
Escondido, California

Terburg, William H.
Homestead, Florida

Van der Linde, Johanna
Placentia, California

Vanderlinden, Grant
Salt Lake City, Utah

Van Wert, Fredric R.
Auburn, California

Withers, Bryce C.
Rexburg, Idaho

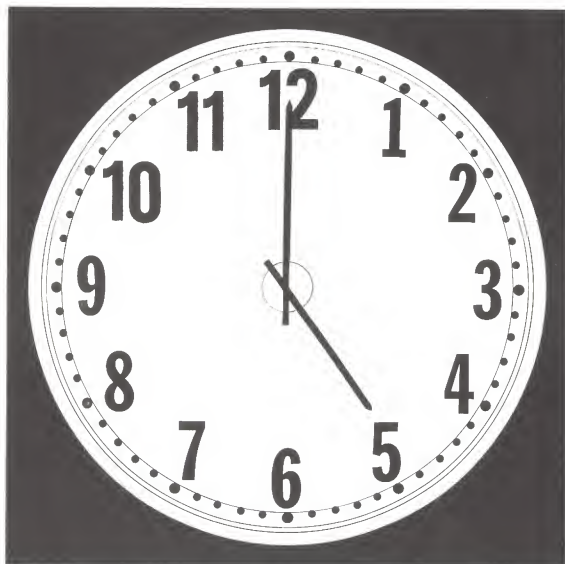
Wohler, Eddy
Murray, Utah

De volgende maand een bijzondere uitgave!

In het nummer van juni zult u vergeefs naar de bekende rubrieken zoeken: de gehele uitgave is gewijd aan de tempels. Platen van exterieur en interieur van enkele tempels zullen in kleurendruk verschijnen.

Enkele hoogtepunten uit de inhoud:
Het doel van de tempels, door pres. David O. McKay
Waarom de mormonen tempels bouwen, door ouderling Mark E. Petersen
Vroegere tempels en hun functies, door Dr. Sidney B. Sperry

Het elfde uur is genaderd!

Wie heeft
zijn verborgen
vertaaltalent
nog niet ontdekt?

**voor Translation Services Department in het
Nederlandstalig gebied,**

dat mede met het Distributiecentrum in Luik de zorg draagt voor het verschaffen van het kerkelijke programma in het Nederlands voor leden van de Nederlandse Zending en de Hollandse Ring.

Wij hebben meer bekwame vertaalkrachten nodig. Adequate remuneratie.

Anmelden bij Poul Stolp, coördinator TSD-DLA,
Oudegracht 113, Utrecht, telefoon (030) 10677.

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANDSE ZENDING EN DE HOLLANDSE RING

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Apeldoorn

van Haren, Dirkje, 22 feb.

de Jong, Winarni, 4 feb.

Brussel

Gloesener, Rita, Stephanie, 11 feb.

Deventer

Groot Hulze, Gerrit-Jan, 22 feb.

Naumann, Stella Megawatie, 22 feb.

Eindhoven

de Baker, Wilhelmus Jozefes Louisa Maria, 14 feb.

de Bakker-Franken, Maria Noberta Cornelia Johanna, Catharina, 14 feb.

Emmen

van der Vlag, Berend, 23 feb.

Enschede

Stello-Verhoeve, S., 24 feb.

Gen

Misschaert, Leopoldus Alphonsius, 11 feb.

Utrecht

Dongen, Egbertina Stefanie Gina, 23 feb.

Dongen, Stanley Richard Yolando, 23 feb.

Dongen, Sylvia Egbertina Harette, 23 feb.

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

Amsterdam

van Beek, Gerrit Jacob Hendrik, 23 feb.

van Beek-Korte, Aartje Adriana, 23 feb.

Fraterman, Marike Christine, 9 feb.

de Jong-Meinema, Aaltjen, 9 feb.

Kromhout van der Meer, Jan, 9 feb.

Kromhout van der Meer-Sijtsling, Maria Johanna, 9 feb.

Kromhout van der Meer, Marie Anna Wilhelmina, 9 feb.

Nahuijs-Duvivic, Jacoba, 9 feb.

Pattenden-de Vries, Jeltje Foekje, 9 feb.

Den Haag

Bogerman, Evelyn Johanna Elisabeth, 25 jan.

Davidson, Willem Victor, 8 febr.

Huisman-van Ravenswaay, Elisabeth Johanna, 22 feb.

Huisman, Anneke Elisabeth, 22 feb.

Huisman, Ria Astrid, 22 feb.

Huisman, Sonja Heny, 22 feb.

de Jong-van Woerkom, Jacoba Willemina, 22 feb.

Rotterdam-Noord

den Brouwer, Pieter Dirk, 22 feb.

Pattijn, Joseph Franciscus Marie, 28 feb.

Pattijn, Willibrordus Johannes Marie, 28 feb.

VERHOOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

Alkmaar

Gunster, Johannes, ouderling, 14 jan.

Apeldoorn

Mulder, Marten, leraar, 4 feb.

Arnhem

van Tuil, Egbert Johannes, diaken, 18 feb.

Brussel

De Sitter, Pierre Albert, ouderling, 21 jan.

Eindhoven

Schmid, Henri Charles, leraar, 11 feb.

Gouda

Noordijk, Pieter Adriaan Hendrik, diaken, 11 feb.

Haarlem

Steenstra, Jan, leraar, 21 jan.

Nijmegen

Overvliet, Hendrik Adrianus jr., diaken, 18 feb.

Utrecht

van Damme, Johan, ouderling, 14 jan.

van Damme, Rudolf, leraar, 31 dec.

Hoencamp, Johannes Gerardus, diaken, 28 jan.

Hoencamp, Leendert, diaken, 4 feb.

Miltenburg, Mathys Theo Johan, leraar, 31 dec.

Vlissingen

Harpe, Willem, priester, 28 jan.

Schoon, Johannes Jacob, leraar, 28 jan.

GEBORTE

Enschede

Astore, Peter Mario, 5 jan.

Hubert, Robert Jan, 12 jan.

GEZEGEND

Eindhoven

Schmid, Gunnar David Ronald, 11 feb.

Schmid, Emile Charles Eduard, 11 feb.

Groningen

de Jonge, Egge, 7 jan.

de Jonge, Sietske, 7 jan.

de Jonge, Thies, 7 jan.

Mollema, Albertus Wietse, 4 feb.

Mollema, Johanna, 4 feb.

Mollema, Lammert Jacob, 4 feb.

Seif, René, 17 dec.

Heerlen

Hool, Mieke, 11 feb.

Hool, Jules, 11 feb.

OVERLEDEN

Apeldoorn

van de Veen, Gerrit Jan, 4 feb.

Enschede

Marsman-Fernim, Stiena, 1 feb.

*... dat moederschap de edelste,
puurste roeping in het leven is,
en dat het element dat
moederschap heilig maakt dit is,
dat zij, gelijk Christus,
haar leven geeft voor een ander.*

David O. McKay